

SAK 6. RESOLUSJONER

Innkomne resolusjonsforslag

**Høyres landsmøte 6. – 8. mai 2011
Oslo**

Innhold

1.	Kvalitet og mangfold i omsorgen.....	4
2.	Kunnskap i skolen	8
3.	Flere muligheter for omsorgsyrkene!.....	12
4.	Flere muligheter for omsorgsyrkene!.....	12
5.	Det er lov å være flink i Norge/ en skole som utfordrer alle elever	13
6.	Språklig og kulturelt mangfold – en ressurs for skole og samfunn	14
7.	Kvalitet i opplæringen.....	14
8.	Høyres Yrkesfagløft	15
9.	Høyres yrkesfagløft.....	17
10.	En skole som sikrer fremtidens entreprenørskap.....	17
11.	”Nullvisjon mot fråfall – med fokus på yrkesfaget”	18
12.	En mer fleksibel studiefinansiering.....	19
13.	Høyre vil fjerne skattleggingen av frivilligheten.....	20
14.	Styrk barns rettigheter.....	20
15.	Styrk barnevernet!.....	21
16.	Likestillingsbonus for mer likestilling i familien og arbeidslivet	22
17.	Ungdomsresolusjon.....	23
18.	Ja til økt fleksibilitet i arbeidsmarkedet	25
19.	Alternativ turnus	26
20.	Modernisering av arbeidsmiljøloven.....	26
21.	For et moderne arbeidsliv	27
22.	Nei til forskjellsbehandling i skattepolitikken.	28
23.	Bedre vilkår for enkeltpersonforetak.....	29
24.	Større lokalt handlingsrom – reelt lokaldemokrati.....	30
25.	Privat eiendomsrett og kommunal selvråderett	30
26.	Høyre sier ja til styrking av eiendomsretten	31
27.	Høgre vil styrkja eigedomsretten og lokaldemokratiet	32
28.	Lokal forvaltning i samspill med eiendomsretten.....	33
29.	Eiendomsskatt for verker og bruk	34
30.	Slepp bonden fri!.....	35
31.	Gi landbruket mer frihet.....	35
32.	Alt landbruk nord for polarsirkelen må defineres som arktisk landbruk.....	36
33.	En fremtidsrettet landbrukspolitikk.....	37
34.	Fjern subsidiene til pelsdyrnæringen.....	37
35.	Rovdyrpolitikken truer næring og bosetting.....	38

36.	En ny rovdyrpolitikk	38
37.	Ja til konsekvens-utredning Lofoten/Vesterålen/Senja	40
38.	Nasjonalt Kompetansesenter For Helikopter	40
39.	Styrk Norge som energistormakt	40
40.	Redningsselskapet	41
41.	Få fart på samferdselsutbyggingen!	42
42.	Satsing på samferdsel handler om å bygge landet!	43
43.	Få fart på samferdselsutbyggingen!	44
44.	Ta vare på våre veier – vårt arvesølv	44
45.	Høgre ønsker effektive transportårer!	45
46.	Kraftsamling for trafikkikkerhet	46
47.	Trygg vintertrafikk!	47
48.	Rassikring langs E6 i Nord-Troms	47
49.	4 felts vei Oslo - Kristiansand - Stavanger nå - ikke om 33 år!	48
50.	Sats på Hallingdall!	49
51.	Gjøvikbanen må fornyes - og forlenges	49
52.	Høgre krev framskunding av planarbeidet for Stad skipstunnel	50
53.	Pasientens helsevesen	51
54.	Samhandlingsreform uten inndekning?	53
55.	Lik rett til helsehjelp for alle	53
56.	Høyre krever at kommunene får tilført tilstrekkelig økonomi til å ivareta det faglige innholdet i Samhandlingsreformen	54
57.	Alle skal få den hjelpen de trenger, når de trenger den.	54
58.	Høgre set fokus på kor viktig ei god føljeteneste er for fødande kvinner	54
59.	Styrking av brannvernkompetanse	55
60.	Oppland Høyre erklærer kriminelle MC-klubber uønsket!	56
61.	Trygge lokalsamfunn	56
62.	Et tryggere samfunn	57
63.	Fjern momsens som legges på toppen av de kommunale avgiftene.	58
64.	Mer makt til enkeltmennesket og kommunene	58
65.	Dårligere kvalitet med flere skjemaer!	59
66.	Gjennomgang av fylkeskommunens eierskap i næringslivet	59
67.	Sterkere sammen	60
68.	Demokrati og menneskerettigheter må gis større plass i norsk bistandspolitikk	62
69.	Fri handel for verdens fattige	63
70.	Behov for en ny bistandspolitikk	63
71.	Forandre for å bevare verneplikten.	65

72.	Forsvaret må styrkes. Rygge flystasjon må opprettholdes som militær flybase.....	65
73.	Kostnader knytt til undersøkingar, utgraving, registrering og ivaretaking av kulturminne må vera eit statleg ansvar.....	66
74.	Mongstad - ei løysing for både klima- og energiutfordringa.....	67
75.	Legg ned Direktoratet for Naturforvaltning	68

1. Kvalitet og mangfold i omsorgen

Storresolusjon fremmet av Arbeidsutvalget til Høyres landsmøte 2011. Resolusjonsforslaget tar utgangspunkt i innstillingen fra Høyres omsorgsutvalg, "Kvalitet i omsorgen", som ble avgitt i januar 2011.

Skal vi lykkes med å sikre et godt og variert omsorgstilbud, må både kommunene og staten gjøre sin innsats. Ved kommune- og fylkestingsvalget høsten 2011 går Høyre til valg på:

- 1) *At brukernes makt skal styrkes gjennom valgfrihet og åpenhet om kvaliteten på de tjenestene som ytes.*
- 2) *At hjemmebaserte tjenester, dagtilbud og avlastningsordninger skal være så godt utbygd at folk kan bo hjemme så lenge de ønsker og kan, samtidig som det er trygghet for at det er plass på sykehjem, i omsorgsboliger eller i bofelleskap når behovet oppstår.*
- 3) *At de ansatte i omsorgsyrkene skal få et bedre tilbud om etter- og videreutdanning.*
- 4) *En økt satsing på utvikling og bruk av velferdsteknologi som kan gi både brukere og ansatte en bedre hverdag.*

Mennesker er forskjellige, uansett alder og assistansebehov. Det betyr at vi også har ulike meninger om hva som er et godt tilbud. Høyre vil derfor føre en omsorgspolitik som sikrer et mangfold av alternativer og stor valgfrihet for den enkelte til selv å bestemme hva man foretrekker. Et omsorgs- eller assistansebehov skal ikke føre til at man blir fratatt sin selvstendighet.

Fra 2000 til 2030 vokser gruppen over 80 år fra 190 000 til 320 000 personer. Det er først og fremst en hyggelig utvikling som forteller at Norge er et samfunn med en høy levestandard og gode helsetilbud. Svært mange eldre vil være friske og aktive mennesker, men det er likevel ingen tvil om at flere også vil ha behov for et godt og verdig omsorgstilbud.

I tillegg til at det blir flere eldre, er det også stadig flere yngre som behøver pleie, omsorg og assistanse fra det offentlige. Høyre vil føre en politikk som sikrer utbygging av sykehjem, omsorgsboliger og andre tilbud som setter oss i stand til å møte de økte behovene både hos yngre og eldre brukere.

Høyre mener at hvert enkelt menneske har rett til å beholde sin selvstendighet og til ikke å bli passivisert av dårlig tilpassede omsorgstjenester. Passivering av mennesker med omsorgs- og assistansebehov gir en dårligere helsemessig utvikling og reduserer muligheten til å bo hjemme så lenge man ønsker.

Det er ikke bare alderssammensetningen i samfunnet som endrer seg, men også sykdomsbildet. Demens og livsstilrelaterte sykdommer vil bli mer dominerende. Kommunenes tjenester må utformes på en slik måte at de som på grunn av dette får et omsorgs- og assistansebehov kan være aktive og bo hjemme så lenge de kan og ønsker.

Skal kvaliteten i omsorgen styrkes, må kommunene og staten jobbe godt sammen. Høyre mener det i årene som kommer må være en større vekst i kommunenes helse- og omsorgstjeneste enn i spesialisthelsetjenesten. Tempoet i overføringen av oppgaver og ansvar til kommunene må være styrt av kommunenes mulighet til å løse oppgavene, ikke statens ønske om å spare penger. Det avgjørende er å ha mennesker og kompetanse til å utføre arbeidet i kommunene, ikke kompliserte finansieringssystemer og mer byråkrati.

Skal vi lykkes med å bygge ut et stort og godt tilbud, og ikke minst om vi ønsker et mangfold av tilbud, må alle gode krefter slippes til. Det er derfor Høyre ønsker å slippe til både frivillige, ideelle organisasjoner og private i arbeidet med å utvikle et omsorgstilbud av høy kvalitet.

Brukeren i sentrum

Det er brukerne som skal stå i sentrum. Høyre vil utvikle videre ordninger som kan styrke det enkelte menneskes valgfrihet og makt over sin egen tilværelse.

Mennesker er ulike, også de som behøver offentlige velferdstilbud. Skal ulike tilbud oppstå og utvikle seg, og skal alle gode krefter bli tatt i bruk for å videreutvikle velferdstilbudet, må brukerne ha frihet til å velge ulikt og tilbydere ha frihet til å skape nye tilbud.

Pårørende og familien må ikke bli skjøvet ut når kommunen stiller opp med tjenester. Pårørende må heller gis den støtten, avlastningen og kunnskapen som skal til for at de skal kunne bidra på en god måte. Mange pårørende ønsker å bidra mer, men opplever utrygghet fordi de mangler viktig informasjon og kunnskap.

Andre pårørende opplever at de må ta et for stort ansvar, og blir til slutt så utslitte at de gir opp. Helse- og omsorgstjenestene må involvere de pårørende på en slik måte at de får kunnskap som gjør dem i stand til å bistå så mye som de ønsker, men at de samtidig får avlastning som gir dem trygghet nok til å ta ansvar.

Høyre ser på private, frivillige og ideelle organisasjoner som viktige støttespillere i arbeidet med å utvikle økt mangfold og kvalitet i den offentlige velferden.

Høyre vil:

- Sikre utbygging av varierte omsorgs- og assistansetilbud som setter oss i stand til å møte behovene yngre og eldre brukere har.
- At bofellesskap og dagtilbud for demente skal være utformet slik at de legger til rette for selvstendighet og aktivitet.
- Etablere egne pårørendeprogram som gir kunnskap og trygghet til å bistå så mye som man ønsker.
- Sikre trygghet, dagtilbud og avlastningstilbud som gjør det mulig å bo hjemme så lenge som mulig.
- La private, frivillige og ideelle organisasjoner bidra med sine velferdstilbud på like vilkår.
- Støtte fritt brukervalg i hjemmehjelp, hjemmesykepleie og andre ordninger som utvider den enkeltes makt over sin egen hverdag.
- Lovfeste retten til å velge brukerstyrt personlig assistent.
- Vurdere å foreslå en meldeplikt til Helsetilsynet for uheldige hendelser – det vil forbedre tjenesten og sikre økt kvalitet og pasientsikkerhet.
- Legge til rette for at mer brukertilpassede turnusordninger – som med godkjenning fra Arbeidstilsynet – kan tas i bruk der hvor de ansatte og den lokale ledelsen er enige om det. Det vil gi mange brukere både i psykiatrien og ellers en bedre og tryggere hverdag.
- Legge til rette for at ordningene med langturnus kan gjøres permanente.
- Vurdere om kompensasjonen i helgene er tilstrekkelig for å få en forsvarlig og kvalifisert bemanning.

Kompetanseløft for ansatte i omsorgsykker

Kompetanse og erfaring hos de ansatte i omsorgsykkene er helt avgjørende for å styrke kvaliteten i det tilbudet som gis. Det må derfor satses mer enn i dag på å gi de ansatte muligheten til å utvikle seg faglig.

Økt kompetanse vil gi den ansatte større trygghet i arbeidet, og dermed også øke kvaliteten på det tilbudet som gis. Høyre mener det er et problem at for få ansatte i omsorgsykkene følges opp med tilbud om etter- og videreutdanning. Et spesielt alvorlig problem, er at så mange som en av tre ansatte er ufaglært.

Høyre vil:

- At kommunene skal bruke mer penger på etter- og videreutdanning av ansatte i omsorgsykker.
- Sørge for at flest mulig av de ufaglærte omsorgsarbeiderne får muligheten til å ta fagbrev eller annen relevant utdanning.
- Opprette flere undervisningssykehjem.
- Etablere en nasjonal norm for legedekning på sykehjem og sikre sykehjemsleger en lønn på linje med sykehusleger.
- Bygge ut geriatri tilbudet i spesialisthelsetjenesten og utvikle et tett samarbeid mellom geriatrien og kommunehelsetjenesten, samt støtte interkommunalt samarbeid som kan øke kvaliteten på helse- og omsorgstjenestene.
- Satse mer på forskning og utvikling i kommunehelsetjenesten for å sikre oss mer kunnskapsbasert pasientbehandling, pleie og omsorg. Forskningen og utviklingen skal koordineres av universiteter og høyskoler i et nært samarbeid med kommunene i de ulike regionene.

God ledelse og oppfølging

Det å yte gode omsorgstjenester er komplisert og krevende. Det stiller høye krav til dem som skal jobbe i omsorgsykkene, og dermed stiller det også store krav til god ledelse. I dag er det en utfordring at sykefraværet i omsorgsykkene er stort, at mange jobber ufrivillig deltid og at mange slutter i yrket.

Det å være leder i omsorgssektoren er krevende – mange av dem som behøver tjenestene er i en sårbar situasjon, og de som skal yte tjenestene må være engasjerte og gi av seg selv for at kvaliteten skal bli god. Det å motivere og engasjere mennesker i slike yrker er både krevende og viktig.

Bedre ledelse, bedre tilrettelegging av arbeidstid og arbeidsforhold og tiltak for å redusere slitasje og sykdom, er avgjørende for å tiltrekke seg flere mennesker, beholde dem og å sikre at kvaliteten blir god.

I andre deler av arbeidslivet har vi lyktes med å få sykefraværet ned, blant annet gjennom bevisst bruk av teknologi og utvikling av arbeidsplassene. Det samme må vi klare å gjøre også i omsorgsykkene.

Høyre vil:

- Sikre at ledere i omsorgsvirksomheter får et etter- og videreutdanningstilbud som setter dem bedre i stand til å utføre sitt lederarbeid.
- Arbeide for flere hele stillinger i omsorgssektoren, blant annet gjennom ulike ordninger for fleksible turnuser.

- Bevisstgjøre kommunene som arbeidsgivere på sitt ansvar for et målrettet arbeid for å unngå sykdom og slitasje hos de ansatte.
- Legge til rette for økte forsøk med alternativ sykmeldingspraksis.

Velferdsteknologi

Teknologi kan aldri erstatte menneskelig kontakt og omsorg. Likevel, ny teknologi kan gi mange muligheter både til å forbedre livssituasjonen for brukerne og til å gjøre arbeidsdagen lettere for de ansatte. I tillegg kan ny teknologi gi muligheter der hvor det tidligere ikke var mulig å gi noe tilbud.

En bevisst og fremtidsrettet bruk av ny teknologi på velferdsområdet kan gjøre det mulig for flere å bli boende hjemme lenger og til å klare flere gjøremål på egen hånd, samt gi et bedre tilbud til de som behøver omsorg på institusjon. Det dreier seg rett og slett om å gi flest mulig mennesker økt livskvalitet og sterkere kontroll over sin egen livssituasjon.

Høyre vil:

- Øke forskningen på velferdsteknologi.
- Igangsette lokale utviklingsprosjekter med statlig finansiering over hele landet.
- Utvikle et nasjonalt senter som kan være en motor i videre utvikling og iverksetting av velferdsteknologi.
- Arbeide for systematisk utvikling av tilstrekkelig kompetanse i utdanningene i skjæringsfeltet mellom helse og teknologi.
- Utarbeide en nasjonal strategi for kompetanseheving og -spredning som legger til grunn pleie- og omsorgstjenestenes behov.
- Ta i bruk ny teknologi for å øke pårørendes mulighet til å utvikle kompetanse, hente kunnskap og samhandle med helsetjenesten.
- Øke og intensivere satsingen på e-helse og elektronisk samhandling i helsesektoren.
- Utarbeide en handlingsplan for å etablere en offentlig helseportal på nett.
- Satse på utvikling av e-journal-løsninger.
- At kommunene skal ta i bruk velferdsteknologi som sikrer en større grad av mestring, trygghet og sikkerhet for den enkelte bruker.
- Arbeide for at hjemmeboende skal få tilbud om en trygghetspakke.
- At staten skal endre finansieringsordningene og refusjonssystemet slik at hele helsetjenesten blir belønnet for å ta i bruk ny teknologi og å samhandle, ikke bli straffet som i dag.

Høyres Arbeidsutvalg

2. Kunnskap i skolen

Storresolusjon fremmet av Arbeidsutvalget til Høyres landsmøte 2011. Resolusjonsforslaget tar utgangspunkt i innstillingene fra:

- 1) *Høyres grunnskoleutvalg, "En skole som gir muligheter for alle", avgitt i mars 2011.*
- 2) *Høyres utvalg for videregående opplæring, "Kunnskap for fremtiden – tid for mestring", avgitt i mars 2011.*

Skal vi lykkes med å styrke skolen, må både kommunene, fylkene og staten gjøre sin innsats. Ved kommune- og fylkestingsvalget høsten 2011 går Høyre til valg på:

- 1) *En økt satsing på lærerne.*
- 2) *At skolen skal få konsentrere seg om kunnskapsformidling.*
- 3) *Kamp mot uro i klassen og mobbing i skolen.*
- 4) *En nullvisjon for frafall i videregående opplæring.*

Mye er bra i norsk skole, og mange lærere og rektorer gjør en stor innsats. Likevel ser vi at norsk skole oppnår middels gode resultater, at altfor mange går ut av skolen uten å ha lært å lese, skrive og regne skikkelig og at altfor mange elever i videregående skole faller fra.

Det er et alvorlig problem for Norge, men enda alvorligere for de barna og ungdommene som rammes. Kunnskap og grunnleggende ferdigheter er helt avgjørende for å klare seg som voksen, og kravene som stilles til den enkelte blir større i fremtiden.

For Høyre er en god skolepolitikk en bærebjelke for et velferdssamfunn hvor alle barn og unge får muligheten til å delta aktivt og å bruke sine evner. Barn begynner på skolen med stor iver og lærelyst. Høyres mål er å skape en skole som tar vare på lærelysten og som ser den enkeltes behov og muligheter. Derfor går Høyre til valg på kunnskap i skolen.

Høyre vil gradvis utvide det ukentlige timetallet på barnetrinnet i takt med at skolen får flere kvalifiserte lærere. Vi vil også skape en skole som er tydeligere på viktigheten av kunnskap og grunnleggende ferdigheter som lesing, skriving og regning.

Skal vi lykkes med å skape en bedre skole, må vi arbeide for å sikre at de dyktigste ønsker å bli lærere og at de som allerede er lærere får muligheten til å utvikle seg faglig gjennom en økt satsing på etter- og videreutdanning.

Lærerne

Dyktige og motiverte lærere er det aller viktigste for å skape en god skole. Høyre vil derfor både stille høye krav til dem som ønsker å bli lærere og sikre gode utviklingsmuligheter for dem som er lærere.

Det krever flere egenskaper for å bli en god lærer, men uten faglig dyktighet kan man vanskelig finne tryggheten som kreves. Høyre har tidligere gått foran for å skjerpe opptakskravene til lærerutdanningene. Tiden er nå inne for å stille enda tydeligere krav i forhold til de viktigste fagene i skolen.

Også dyktige og erfarne lærere har behov for å videreutvikle seg. Derfor mener Høyre det er behov for en sterkere satsing på etter- og videreutdanning.

Høyre vil:

- At kommunene skal bruke mer penger enn i dag på etter- og videreutdanning for lærere.
- Arbeide for at etter- og videreutdanningstilbudet i større grad enn i dag skal bidra til å styrke de mest sentrale fagene i skolen, nemlig norsk, matematikk og engelsk.
- Gjøre det lettere å ta praktisk pedagogisk utdanning på deltid.
- Heve opptakskravet på lærerutdanningene til karakteren fire eller bedre i norsk, matematikk og engelsk.
- Innføre en bestått-ordning for praksisdelen av allmenlærerutdanningen.
- Stille samme krav til faglig fordypning i barneskolen som på ungdomsskolen.
- Innføre kollegaveiledning mellom lærere for å sikre god praksis, læring og utvikling.
- Gi lærere mer administrativ støtte i skolehverdagen slik at de kan fokusere på å lære bort og utvikle det pedagogiske tilbudet, ikke organisere og rapportere.
- Sikre at man beholder de dyktigste lærerne gjennom bruk av lønn, deltidsordninger, mentorsystemer og støttefunksjoner, som for eksempel at gode lærere kan være veiledere for nye og mindre erfarne lærere.
- Innføre en sertifiseringsordning av lærere knyttet til gjennomføring av etter- og videreutdanning av lærere.
- Stille krav til at skoleledere skal ha lederutdanning.

Bråk og uro

Hver dag går mye av undervisningstiden tapt på grunn av bråk og uro. I tillegg til å stjele undervisningstid, er bråk og uro slitsomt for elevene og tar lærerens oppmerksomhet bort fra hovedoppgaven. Det er derfor viktig å styrke lærernes autoritet og mulighet til å ta tak i problemet.

Altfor mange elever opplever mobbing. Det skaper utrygghet og svekker gleden over å gå på skolen. Høyre vil derfor både lokalt og nasjonalt sette mobbing på dagsorden – skal vi igjen oppnå resultater i arbeidet mot mobbing, krever det også politisk engasjement.

Høyre vil:

- Stille strengere krav til orden og oppførsel for å hindre at uro ødelegger undervisningen.
- Innføre en mer gradert karakter i orden og oppførsel.
- Gi skolene anledning til bortvisning eller andre sanksjoner overfor elever som forstyrrer undervisningen.
- Gjeninnføre fravær på vitnemålet fra grunnskolen.
- Styrke innsatsen mot mobbing gjennom bedre programmer, rask implementering, bevisstgjøring og ressurser til arbeidet.
- At skolene skal læres opp til også å håndtere nye digitale former for mobbing.
- La skolene få mulighet – som en siste utvei – til å fjerne mobbere ved å flytte disse til andre skoler.

Yrkesfagløftet

Mange elever opplever videregående skole som for teoritung. Samtidig vet vi at Norge også har et stort behov for dyktige fagfolk innenfor yrkesfagene. Høyre har derfor tatt til orde for et yrkesfagløft som kan styrke yrkesfagene på deres egne premisser, til beste både for elevene og samfunnet.

Høyre vil ha en utvikling hvor undervisningen i teorifagene på yrkesfaglige utdanningsprogram bedre tilpasses de praktiske oppgaver man jobber med. For Høyre er det viktig at dette ikke skal

føre til lavere forventninger til elevene, men først og fremst gi en mer treffsikker, motiverende og nyttig undervisning.

Et kritisk punkt i fagopplæringen er tilgangen på læreplasser. Høyre vil fjerne arbeidsgiveravgiften for lærlinger for å gjøre det mer attraktivt å ansette lærlinger, samt heve kvaliteten på opplæring i bedrift.

Høyre vil:

- Innføre mer praksisrettet teori i yrkesfaglige utdanningsprogram.
- Stille krav til oppdatert og kvalitetssikret utstyr i yrkesfaglige utdanningsprogram.
- Sikre et bedre etter- og videreutdanningstilbud for lærere i yrkesfaglig utdanningsprogram.
- Arbeide for at lærere i yrkesfaglige utdanningsprogram skal få muligheten til å veksle mellom undervisning og praksis i bedrift.
- Videreutvikle tilbud om mastergradstudier for yrkesfaglærere.
- Fjerne arbeidsgiveravgiften for lærlinger.
- Innføre måltall for offentlige virksomheters inntak av lærlinger.
- Avvikle Vg3 i skole som alternativ til læretid, og erstatte den med et 2-årig løp med kombinasjon skole og utplassering i bedrift for dem som ikke får læreplass.
- At elevene skal ha rett til å komme inn på ett av fem søkte programområder.
- Ha tettere sammenheng mellom sannsynlige læreplassstilbud og antall elevplasser innen de enkelte programområdene.
- Ansvarliggjøre fylkeskommunen slik at elever som går ut som lærling i arbeidslivet har tilstrekkelig kompetanse – dersom elevene mangler grunnleggende ferdigheter, skal de få mulighet til å rette opp dette gjennom tilpassede tilbud.
- Endre privatskoleloven og tillate bransjedrevne opplæringsløp i hele eller deler av yrkesfagene og stimulere til nye samarbeidsmodeller mellom bransjeorganisasjoner og den offentlige skolen.
- Tillate alternative opplæringsløp, som for eksempel opplæringsprogrammer i bedrift.
- At elever som har tatt fagbrev i relevante fag i større grad skal gis mulighet til opptak i høyere utdanning i det aktuelle faget (Y-veien).
- Gjøre praksisbrevet til en permanent ordning.
- At voksne skal ha rett til å få sin realkompetanse vurdert mot læreplanene i videregående opplæring.
- Gjeninnføre modellen med statlig stykkprisfinansiering av alle fagskoler.

Frafall i videregående skole

Omtrent en av tre elever har ikke fullført videregående opplæring fem år etter at de begynte. Situasjonen er mest alvorlig på yrkesfag, hvor rundt halvparten ikke har fullført på fem år. Vi vet at frafall fra skolen fører til problemer med å komme i arbeid og å stå på egne ben som voksen. Det er alvorlig for den det gjelder, men er også et problem for samfunnet.

Det er ulike grunner til at elever faller fra i videregående opplæring. For mange er det mangel på praksisplass som er problemet, for andre at de mangler grunnleggende ferdigheter i norsk og matematikk fra grunnskolen. Høyre mener kommunene som skoleeier i sterkere grad må ansvarliggjøres når elever går ut av grunnskolen uten det nødvendige grunnlaget for å gå videre i videregående opplæring.

Dersom elevene i tillegg opplever at hverken skolen eller andre følger opp fravær eller andre problemer, vil veien til å falle helt fra den videregående opplæringen kunne bli kort.

Høyre vil:

- Ha en nullvisjon for frafall i videregående opplæring.
- Ansvarliggjøre kommunene i forhold til elever som går ut av ungdomsskolen uten å mestre lesing, skriving og regning godt nok.
- Ha forpliktende avtaler om deling av informasjon mellom skolenivåene.
- Etablere rådgivernetverk på tvers av fylkesgrensene slik at det blir mulig å hente de beste rådene uavhengig av bosted.
- Gi elevene fritt skolevalg, også over fylkesgrensene.

Høyres Arbeidsutvalg

3. Flere muligheter for omsorgsyrkene!

En god og tilpasset helse- og omsorgstjeneste er avgjørende for livskvaliteten til mange mennesker. Høyre er opptatt av kvalitet og mangfold i tilbudet til brukerne. Vi mener det er et offentlig ansvar å sørge for dette, men at flere enn kommunen med fordel kan levere tjenestene. Helse og omsorgsbransjen i Norge domineres av offentlige tilbud. 91,1 % av norsk sykehjemdrift utføres av kommunene selv. Innenfor omsorgsboliger og hjemmesykepleie er andelen offentlige tilbud enda større. Kun 8 av landets kommuner har konkurranseutsatt helse og omsorgstjenester hvis en ser bort i fra brukerstyrt assistanse. Til sammenligning har Sverige konkurranseutsatt 15 % av tilbudet.

Ved å samarbeide med eksterne aktører kan kommunene få tilgang på nyttig spisskompetanse, noe som også bidrar til å gi nye impulser til egen tjenesteproduksjon. Helse og omsorgsbransjen er dominert av kvinner. Og kvinner er underrepresentert blant de som etablerer egne bedrifter. En av årsakene til dette er jo at når man etablerer egen bedrift gjør man det innenfor det faget man har best kompetanse på. Ved å åpne helse og omsorgssektoren for flere private tilbydere ville man også fått flere kvinnelige etablerere. Mangfoldet i tilbudet øker, likestillingen blant norske bedriftseiere øker og ansatte i bransjen vil ha et større mangfold av arbeidsgivere å velge mellom – noe som vil bidra til å styrke denne arbeidsgruppens forhandlingskort om lønn, arbeidstidsbestemmelser og kompetanseshving. Dette viser erfaringene fra Sverige som i mange år har hatt en annen holdning til dette.

Med et voksende antall eldre med behov for praktisk bistand, helsetjenester og tilrettelagte botilbud ser vi at norske kommuner stadig figurerer i avisene med oppslag om at det er for lite ressurser, de klarer ikke gi tilbud til alle som trenger det. Ved å åpne denne sektoren for flere tilbydere vil man nå flere og redusere kommunenes innsats på selve produksjonen, og skjerpe kommunens kompetanse på bestiller- og kvalitetskontrollen med tjenestene. Kommunene må bli mer aktive for å bedre tilbudet og kvaliteten på disse tjenestene. Høyre vil gi brukerne retten til å velge mellom flere aktører og det forutsetter at flere enn kommunen kan tilby tjenester.

Flere tilbydere i denne bransjen er derfor god helsepolitikk, det er god likestillingspolitikk og det er god arbeidsgiverpolitikk!

Høyres Kvinneforum

4. Flere muligheter for omsorgsyrkene!

En god og tilpasset helse- og omsorgstjeneste er avgjørende for livskvaliteten til mange mennesker. Høyre er opptatt av kvalitet og mangfold i tilbudet til brukerne. Det er et offentlig ansvar å sørge for dette, men flere enn kommunene kan levere tjenestene.

Helse- og omsorgsbransjen i Norge domineres av offentlige tilbud. Rundt 90 % av norske sykehjemsplasser driftes av kommunene selv. Innenfor omsorgsboliger og hjemmesykepleie er andelen offentlige tilbud enda større. Bare åtte av landets kommuner har konkurranseutsatt helse- og omsorgstjenester hvis en ser bort i fra brukerstyrt assistanse.

Ved å samarbeide med andre aktører kan kommunene få tilgang på nyttig kompetanse og innovative løsninger, noe som også bidrar til å gi nye impulser til egen tjenesteproduksjon.

Helse- og omsorgsbransjen er dominert av kvinner. Og kvinner er samtidig underrepresentert blant de som etablerer egne bedrifter. Ved å åpne helse- og omsorgssektoren for flere private tilbydere vil man også få flere kvinnelige etablerere. Mangfoldet i tilbudet øker, likestillingen blant norske bedriftseiere øker og ansatte i bransjen vil ha et større mangfold av arbeidsgivere å velge mellom. Dette vil bidra til å styrke denne arbeidsgruppens forhandlingskort om lønn, arbeidstidsbestemmelser og kompetanseheving.

Med et voksende antall eldre med behov for praktisk bistand, helsetjenester og tilrettelagte botilbud ser vi at norske kommuner stadig figurerer i avisene med oppslag om at det er for lite ressurser. Kommunene klarer ikke gi tilbud til alle som trenger det. Ved å åpne denne sektoren for flere tilbydere vil man øke kommunens kompetanse på bestillerrollen og kvalitetskontrollen med tjenestene.

Høyre vil gi brukerne retten til å velge mellom flere tilbud og det styrker mangfoldet at flere enn kommunen kan tilby tjenester.

Flere tilbydere i denne bransjen er derfor både god helsepolitikk og god likestillingspolitikk.

Østfold Høyre

5. Det er lov å være flink i Norge/ en skole som utfordrer alle elever

En god skole gir utfordringer og muligheter for alle elever. Det er mye bra i norsk skole, men det er samtidig rom for forbedringer. I en globalisert verden må våre elever være internasjonalt konkurransedyktige, og det betyr at alle elever må få en undervisning som løfter dem og gir dem noe å strekke seg etter. Det er viktig at den offentlige skolen gir rom for slike tilbud og i større grad enn i dag tilbyr differensiert opplæring for alle elever, også de faglig sterke elevene.

Resultatene fra PISA-undersøkelsene vise at de flinkeste norske elevene sakker akterut internasjonalt, mens flere elever presterer på det jevne. Det er positivt at vi greier å løfte flere elever, men det viser at norsk skole ikke i tilstrekkelig grad makter å utfordre de faglig sterke elevene. Høyre vil at kommunene skal ha et talenttilbud til elever med særskilte talenter i ulike fag, som realfag og språk. Videregående skoler skal også tilby talenttilbud i disse fagene i hvert fylke.

Tilpasset opplæring for alle – som er en viktig del av Kunnskapsløftet - åpner for at elevene selv skal få bestemme sin egen progresjon. Det er i dag rom for å la elever ta fag på høyere nivå, slik at f eks ungdomsskoleelever tar fag på videregående. Det viser seg imidlertid at svært få kommuner som har lagt til det rette for at dette skjer. Høyre vil at alle kommuner skal tilby sine elever å ta fag på høyere nivå og oppmuntre sine elever til dette. Det gjelder også elever i videregående som er kvalifiserte til å ta fag på universitet eller høyskole.

God oppfølging og gode tilbakemeldinger er viktig for at elever kan utvikle seg videre. Forskning viser at mange elever i dag ikke får god nok informasjon om hvor de står i forhold til skolens kunnskapsmål. Høyre vil derfor åpne for at elever på 7. trinn får tilbud om en muntlig veiledende karakter, utover den skriftlige vurderingen skolen allerede gir. Slik kan både elever og foresatte få et bedre bilde av elevenes faglige ståsted og hva som forventes i forhold til læreplan. Dette legger grunnlaget for en bedre og tettere oppfølging fra både skole og foresatte, og gir eleven en forståelse av hva som kreves av egen innsats. Ved å få et klarere bilde av dette allerede på 7. trinn kan tiltak iverksettes tidlig, noe som bidrar til å forebygge frafall.

Høyre vil:

- At flere skoler skal ha særskilte tilbud til elever med spesielle talenter.
- Gjøre det lettere for elever å rykke opp i et fag når de er kvalifisert til det.
- I større grad tilby emner på universitet, høyskole eller fagskole til elever som ønsker større faglige utfordringer enn de får på sin nåværende videregående skole.
- Primært endre opplæringsloven, slik at det blir mulig å gi karakterer fra 5. trinn.
- At alle kommuner tilbyr muntlig veiledende karakterer fra 7. trinn.
- Innføre en kvalifiseringsordning for grunnskoleeksamen og i tillegg åpne for ett påplussningsår med eksamen uten derved å lukke muligheten til fortsatt gjennomføring av full videregående skole.

Oslo Høyre

6. Språklig og kulturelt mangfold – en ressurs for skole og samfunn

Norge består av mennesker med forskjellig språklig, kulturell og religiøs bakgrunn. Det gjenspeiles i barnehage og skole, hvor både barn, elever, foreldre og ansatte representerer det flerkulturelle. Høyre mener at Norge på denne måten tilføres ressurser som gir muligheter for endring og utvikling både for enkeltmenneske og samfunnet.

En befolkning som behersker ulike språk er en viktig ressurs i vårt nærings- og arbeidsliv. Vi mener at flerspråklighet er en verdifull felleskapital for samfunnet og den enkelte.

Inkluderingsperspektivet må ivaretas innen oppvekst, utdanning, og i kulturelle aktiviteter for å motvirke sosiale ulikheter.

Gode norskkunnskaper er en forutsetning for å lykkes videre i livet. Et godt barnehage- og opplæringstilbud sikrer at alle får like muligheter, hindrer sosiale forskjeller og bidra til integrering. All språkforskning viser at det tar 5-7 år å lære et andrespråk. Derfor må innsatsen settes inn gjennom et systematisk språkløft, kartlegging og oppfølging av hver enkelt allerede fra barnehagen og videre i skolen.

Det bør sikres god kvalitet i opplæringstilbudene for elever med flerspråklig bakgrunn. Opplæringstilbudet må baseres på elevens egne språklige ferdigheter, behov og mestring.

Høyre mener det er viktig å sette fokus på evnene og ressursene hos hvert menneske. Gode norskkunnskaper er en forutsetning for å kunne lykkes videre i livet.

Rogaland Høyre

7. Kvalitet i opplæringen

Høyre vil ha en tydelig skoleeier som stiller krav til kvalitet og innhold i skolen og etterspør resultater. Vi vil ha kompetente lærere i skolen og instruktører i lærebedriftene som motiverer hver elev, lærling og lærekandidat fram til det faglige nivå som er realistisk å oppnå for den enkelte. Det skal være tilpassede opplæringstilbud og godt læringsmiljø og alle elever, lærlinger og lærekandidater skal møtes med respekt. Det skal være faglig dyktige lærere som gir de flinkeste tilstrekkelig motivasjon og utfordringer. Tiltakene innenfor spesialundervisning skal målrettes for den enkelte, det skal være fokus på om tiltakene gir forventet effekt og dette skal følges opp.

Skoleledere, lærere og instruktører må få nødvendig kompetanseheving for å ivareta kvaliteten i alle ledd.

Vi har særlige utfordringer med ungdom som ikke fullfører videregående opplæring og at det er for mange som ender som stønadsmottakere. Fylkeskommunen må samarbeide med kommunene for at grunnskolene setter inn tidligere innsats overfor utsatte elever. Det må også knyttes nærmere kontakt med alle deler av næringslivet og andre mulige samarbeidspartnere som kan ta imot elever som ikke skolens opplæringstilbud passer for.

Målsettingen med opplæringen skal være å gi alle ungdommer muligheten til å oppnå en kompetanse som gjør at de vil kunne jobbe og forsørge seg selv i fremtiden. For å få det til trengs det variasjon og bredde i tilbudene slik at det både blir flere som tar høyere utdanning og flere som oppnår motivasjon og mestring og et verdig liv.

Vest-Agder Høyre

8. Høyres Yrkesfagløft

Nærmere 40 prosent av elever ved yrkesfaglig studieretning dropper ut før fullført utdanningsløp. Et stort antall frafallselever går direkte fra utdanning til trygd, og blir i mange tilfeller stående varig utenfor arbeidslivet. Et stadig voksende utenforskap utgjør en av de største utfordringene for velferdssamfunnet, og Høyre mener økt fokus på yrkesfaglig utdanning er en viktig nøkkel for å forebygge frafall og økt utenforskap.

Næringslivet opplever at lærlinger ikke er tilstrekkelig forberedt når de har fullført skoledelen av utdanningen. På grunn av manglende arbeidskraft må norske bedrifter i stor grad importere arbeidskraft; men mangel på faglig kompetanse her hjemme er også en viktig årsak til at mange bedrifter må utenlands for å sikre god rekruttering.

Yrkesfaglig utdanning er over lengre tid systematisk nedprioritert. Det har blant annet ført til at lærere og skoler ikke har tilstrekkelig utstyr for å kunne tilby god nok undervisning i yrkesfagene. Lærere har også i for liten grad blitt tilbudt etter- og videreutdanning for å få oppdatert sin kompetanse. Dette er en viktig årsak til at mange lærlinger ikke har tilstrekkelig faglig kompetanse når de begynner i et læreforhold.

I dag svekkes den yrkesfaglige utdanningen av at den stopper ved fag og svennebrevsnivå. Høyre vil legge til rette for en systematisk etter- og videreutdanning for yrkesfagene, slik det i dag er innenfor academia. Dette vil gi utviklingsmuligheter for de som velger yrkesfag, og på den måten også gjøre fagene mer attraktive.

Årsakene til den høye andelen av frafall er sammensatte. Omfattende krav til teoretisk opplæring er problematisk for teoritrøtte elever og elever med praktiske evner og interesser. Gjennom tidlig innsats i form av tilrettelegging for praktiske fag i ungdomsskolen i samarbeid med næringsliv og kommuner, kan vi bidra til at flere unge fullfører vdg utdanning. Likeledes vil flere praktiske fag i ungdomsskolen bidra til å verdsette yrkesfagene like høyt som teoretiske utdanninger.

Yrkesfagene må fokusere på relevant teori, og må aktivt bruke tilpasset undervisning for å heve elevenes læringsutbytte. Tilpasset undervisning bør også i større grad foregå utenfor skolen. Praksisplasser er opplæring for elever som er ferdig med ungdomsskolen, og gir elever mulighet

til å ta hele utdanningsløpet i bedrift. Det er imidlertid stor mangel på praksisplasser, og derfor må det legges til rette for at næringslivet finner det interessant å skaffe nok plasser, slik at flere skal få mulighet til å ta hele opplæringen i bedrift.

For å bedre lærlingenes motivasjon, vil Høyre øke lærlinglønnen til 60 prosent av fagarbeiderlønn fra første år, med tilsvarende prosentvis økning senere i læretiden. For å gjøre det mer lønnsomt for bedrifter å ta inn lærlinger, vil Høyre fjerne arbeidsgiveravgiften på lærlinger, og øke lærlingtilskuddet med 20 prosent.

Det skal være attraktivt å være lærling eller praksiskandidat, men det må også være mer attraktivt å ta imot lærlinger og praksiskandidater. Bedrifter investerer både tid og penger i utdannelsen av nye fagfolk. Når det hver høst etterlyses flere lærlingplasser, og frafallet vokser fordi elever ikke har en arbeidsplass å gå til, må det skapes nye incentiver for bedriftene.

For å oppnå økt kvalitet i utdanningen, må lærere i yrkesfag pålegges jevnlig etter- og videreutdanning for å oppdatere seg innenfor sitt fagområde. Skolene må også gis midler til å oppgradere sitt utstyr, slik at elevene som starter i et læreforhold er oppdatert innenfor den teknologiske utviklingen i sitt fag.

Avgjørende for å sikre bedre kvalitet i yrkesfagene, er mer kunnskap om situasjonen innenfor yrkesfaglig utdanning. Mangelfull statistikk gjør det vanskelig å utforme effektive tiltak rettet mot yrkesfag, og Høyre vil derfor stille strengere krav til bedre statistikk og mer omfattende kartlegging av resultater ved yrkesfaglig studieretning. Høyre vil som et ledd i dette innføre nasjonale prøver for yrkesfaglige elever, på lik linje med elever ved studiespesialiserende retning.

Høyre vil derfor;

- Innføre mer praksisrettet teori på yrkesfag.
- At det skal tilbys sommerskole for å sikre at alle kan fullføre sin utdanning på normert tid.
- Innføre nasjonale prøver i yrkesfag.
- Sikre bedre kartlegging av resultater ved yrkesfaglig studieretning.
- Stille krav til at lærere jevnlig har praksis ute i bedrift.
- Stille krav til oppdatert og kvalitetssikret utstyr i skoler med yrkesfaglig studieretning.
- Fjerne arbeidsgiveravgift for lærlinger.
- Øke antall praksisplasser i offentlig sektor.
- Jobbe for at arbeidslivsfag og mulighet for praksisdager innføres på alle ungdomsskoler.
- Videreføre prøveordning med arbeidslivsfag i grunnskolen
- Legge til rette for en systematisk etter- og videreutdanning for yrkesfagene.
- Styrke den praktiske delen av undervisningen i yrkesfag i skolen
- Det åpnes for et fleksibelt 4 års utdanningsløp mellom teori og praksis i bedrift.
- At lærlingetilskuddet utbetales som et skattefritt stipend ved avsluttet læretid direkte til lærlingen ved bestått fagprøve.

Oppland Høyre

9. Høyres yrkesfagløft

Nærmere 40 prosent av elevene ved yrkesfaglig studieretning dropper ut før fullført utdanningsløp. Et stort antall av disse går direkte fra utdanning til trygd og blir i mange tilfeller stående varig utenfor arbeidslivet. Dette ”utenforskapet” utgjør en stor utfordringene for velferdssamfunnet, og Høyre mener økt fokus på yrkesfaglig utdanning er en viktig nøkkel for å forebygge frafall og økt deltagelsen i samfunnet.

Yrkesfaglig utdanning har ofte vært nedprioritert. Det har blant annet ført til at lærere og skoler ikke har tilstrekkelig utstyr for å kunne tilby god nok undervisning i yrkesfagene. Lærere har også i for liten grad blitt tilbudt etter- og videreutdanning for å få oppdatert sin kompetanse. Dette er en viktig årsak til at mange lærlinger ikke har tilstrekkelig faglig kompetanse når de begynner i et læreforhold.

For å øke kvaliteten i utdanningen må lærerne i yrkesfag pålegges jevnlig etter- og videreutdanning. Skolene må gis midler til å oppgradere sitt utstyr, slik at elevene som starter i et læreforhold, er oppdatert innenfor den teknologiske utviklingen i sitt fag.

Unødig teoretisering av mange fag øker frafallet blant mange teoritrotte og mer praktisk rettede elever, og mangel på lærlingsplasser fører til at svært mange ikke fullfører utdannelsen sin.

Yrkesfagene må fokusere på relevant teori, og må aktivt bruke tilpasset undervisning for å heve elevenes læringsutbytte. Tilpasset undervisning bør også i større grad foregå i samarbeid med næringslivet utenfor skolen.

Praksisplasser er opplæring for teoritrotte elever som er ferdig med ungdomsskolen, og gir elever mulighet til å ta hele utdanningsløpet i bedrift. Det er i dag stor mangel på praksisplasser, og for å forebygge frafall ønsker Høyre at flere skal få mulighet til å ta hele opplæringen i bedrift.

For å gjøre det mer attraktivt for bedrifter å ta inn lærlinger, vil Høyre fjerne arbeidsgiveravgiften på lærlinger og øke lærlingtilskuddet med 20 prosent.

Høyre vil derfor;

- Innføre mer praksisrettet teori på yrkesfag.
- Stille krav til oppdatert og kvalitetssikret utstyr i skoler med yrkesfaglige studieretninger.
- Stille krav til at lærere tilbys etter- og videreutdanning og jevnlig har praksis ute i bedrift
- Oppfordre og stimulere til økt samarbeid med næringslivet lokalt for å tilby alternative yrkesfaglige utdanningsløp i bedrift.
- Øke antall praksisplasser i kommunal sektor.
- Fjerne arbeidsgiveravgiften for lærlinger og øke lærlingtilskuddet med 20%.
- Styrke oppfølgingstjenesten for lærlingene.

Møre og Romsdal Høyre

10. En skole som sikrer fremtidens entreprenørskap

En god næringspolitikk skal skape bærekraftig vekst og legge grunnlaget, ikke bare for dagens, men også for fremtidens velferd. Det er også skolens oppgave å legge forholdene til rette for økt verdiskaping gjennom sitt utdanningstilbud. Barn og unge må ”oppdras” til entreprenørskap gjennom hele oppveksten om vi skal lykkes i få flere til å etablere.

Ungt Entreprenørskap har gjort en fantastisk jobb ved å lære elevene entreprenørskap. Det er viktig at etablere, som skaper grunnlag for vår velferd, verdsettes langt høyere enn i dag.

Av Norges ca. 250.000 bedrifter har ca. 90 prosent færre enn 20 ansatte. Bedrifter med færre enn 100 ansatte utgjør hele 99,5 prosent av norsk næringsliv, og står for over halvparten av omsetningen og sysselsettingen. Fundamentet for vårt velferdssamfunn er derfor den daglige verdiskapingen i alle landets små og større bedrifter

Disse bedriftene har behov for god tilgang på mennesker med god kunnskap og trening i gründerkap og innovasjon. Men også i det offentlige og i det frivillige Norge trengs denne kunnskapen.

Høyre vil derfor:

- Legge til rette for samarbeid mellom barnehager og næringsliv
- Støtte arbeidet som skjer i regi av Ungt Entreprenørskap gjennom hele utdanningsløpet.
- Etablere betydelig flere entreprenørskapslinjer på videregående skole
- Legge til rette for at lærere skal kunne hospitere i næringslivet
- Gi bonus til skoler som etablerer samarbeid med næringslivet
- Etablere tilbud om entreprenørskap for elever på yrkesfag
- Gi elever som har tatt opplæring om entreprenørskap på videregående tilleggspoeng ved opptak til høyere utdanning
- Opprette "Entreprenørskapskolen" innenfor en av de eksisterende høyskolene og universitetene
- Få på plass "Grunderlappen", et tilbud om opplæring i entreprenørskap for studenter som har fullført sitt studium.
- Vurdere å gjøre et økonomifag til et selvstendig, obligatorisk fag i ungdomsskole og videregående skole.

Sør- og Nord-Trøndelag Høyre

11. "Nullvisjon mot fråfall – med fokus på yrkesfaget".

Ein av dei største utfordringane i den vidaregåande skulen i dag er fråfall. Alt for mange i den vidaregåande skulen avbryter utdanning, eller fullfører utan å bestå eitt eller fleire fag. Særleg er fråfall i yrkesfaglege utdanningsprogram høgt. Difor vil Høyre ha eit særskilt fokus retta mot yrkesfag og lærlingar.

Fråfall får negative konsekvensar både for samfunnet og for den einskilde. Samfunnet trenger arbeidskrafta og kompetansen elevane og lærlingane tilegnar seg, og den einskilde trenger å fullføra for å kunne nå sine ambisjonar for eiga utdanninga og yrkeskarriere.

Dei raudgrøne trur at det å lovfesta retten til læreplass vil få alle elevar direkte over frå VG2 og inn i verksemdar med læreplass. Høyre har ikkje tru på dette, men ønsker heller å fokusera på konkrete tiltak som vil fungere.

Visjonen til Høyre er at alle som ønskjer det, og har potensiale til det, skal fullføra den vidaregåande skulen. Det betyr ikkje at det ikkje skal vera mogleg å gjera andre val, men vår visjon er ein skule utan uønska fråfall.

Det å få ein læreplass har stor betydning for å gjennomføra den vidaregåande opplæringa. Fråfallet er stort hjå elevar som kjem frå yrkesfaglinja, og går over til VG3 når dei ikkje får læreplass. Høgre ønskjer difor å gje eit meir tilpassa opplegg for lærlingar som ikkje får læreplass.

Høgre vil:

- Innføra ein nullvisjon mot uønska fråfall i den vidaregåande skulen.
- Avvikle VG3 i skulen, som eit alternativ til læretid. Den skal erstattast med eit 2-årig løp med kombinasjon av skule og utplassering i bedrift, som eit alternativ for elevar utan læreplass.
- Fjerne arbeidsgjevaravgifta og auke tilskotet for lærlingar.
- Vidareføra ein stram dimensjonering av tilbodet innan yrkesfaga, i tett samarbeid med partane i arbeidslivet og opplæringskontora. Dette for å sikre at elevar som vel yrkesfag i størst mogleg grad skal sikrast læreplass.
- Vurdera alternative opplæringsløp og utvikling av alternative læringsarenaer, eksempelvis gjennom bedrifter
- Ordninga med Individuelle Opplæringsplanar skal kvalitetssikrast.
- Innføra obligatorisk motivasjonssamtaler mellom lærar og elev

Hordaland Høgre

12. En mer fleksibel studiefinansiering

Muligheten til å låne penger til livsopphold mens man studerer er en viktig investering for staten, men det må også sees på som en investering for den enkelte. Høyere utdanning er for HSFT et privilegium og ikke en rettighet. Å låne penger for å kunne fokusere på egen utdanning bør sees på som en investering i egen fremtid, og det bør derfor også være et individuelt valg hvor mye man ønsker å låne.

Lånekassen har ikke klart å utvikle tjenestene sine slik at de er bedre tilpasset den enkelte students hverdag og behov. I dag er det kun mulig å få utbetalt studielånet etter den modellen som lånekassen har bestemt, noe som ikke passer alle like godt. For å få en mer fleksibel utbetaling bør det også være mulig å kunne opprette studielån i private banker med et tilsagn om lånegaranti fra staten.

Høyres Studenterforbund mener studiefinansieringen må økes, samtidig som fleksibiliteten må bli bedre. En mulighet for å låne mer penger kombinert med muligheten til å selv velge utbetalingsmetode vil bedre dagens studiefinansiering betraktelig.

Høyres Studenterforbund vil derfor:

Gjøre det mulig at hver enkelt student selv bestemmer hvordan og når pengene skal utbetales. Gjøre det mulig å få tilsagn om lånegaranti fra staten, slik at man kan ta opp studielån i private banker.

Høyres Studenterforbund

13. Høyre vil fjerne skattleggingen av frivilligheten

Frivillighet og kultur skaper bolyst i aktive lokalsamfunn. Norge ville ikke vært det samme uten den daglige innsatsen fra frivillige lag og organisasjoner. Bygd og by hadde hatt et langt dårligere tilbud innenfor kultur og idrett uten engasjementet fra frivillig sektor. Unge talenter hadde ikke hatt mulighet til å utvikle sine ferdigheter, verken innenfor sang, musikk, teater eller sport.

En svært stor del av beredskapen som gir oss trygghet, er det frivilligheten som besørger, f.eks. Røde Kors og Hjelpekorpsene i fjellet. De stiller opp når vi er i nød. Likevel må de betale 25% mer for sine investeringer i nybygg og anlegg enn en kommersiell aktør.

Regjeringen kommet med en mulighet for momskompensasjon for noen innkjøp, men byråkratiet dette innebærer er for mange små lag uoverstigelig, og muligheten for å få noe refundert er svært begrenset. Ordningen er rammebasert, og det deles ut etter skjønn utfra søknad inntil potten er tom.

Høyre mener at det offentlige på alle nivåer skal være en tilrettelegger for frivillig arbeid og gi gode rammevilkår.

Skatteleggingen av frivilligheten skal fjernes gjennom fullt fritak for mva. Det er urimelig at frivillige lag og organisasjoner, som tjener sine kroner på dugnad, basar og vaffelrøre, skal være nødt til å betale 25% av dette inn til staten. Frivilligheten skal løftes frem, ikke straffes.

Møre og Romsdal Høyre

14. Styrk barns rettigheter

Oppfølging av barns rettigheter er vårt alles felles ansvar. Barn er en utsatt gruppe som ikke på egen hånd verken kan eller har forutsetninger for å ivareta egne rettigheter. Barn ivaretatt av barnevernet er mer utsatt for få sine rettigheter brutt da de er under det offentliges omsorg og har særskilte behov. For Høyre er det et viktig prinsipp at det alltid er hensynet til barnets beste som skal komme i første rekke. Det betyr at vi må styrke barns rettigheter og det offentliges mulighet til å gi barn som trenger det god omsorg.

Norge har implementert FN's barnekonvensjon. Den stadfester at alle barn har rett til omsorg og at det offentlige har et særlig ansvar for å ivareta denne omsorgen når familien ikke kan ta det ansvaret selv. Dessverre ser vi stadig eksempler på at hensynet til politikk og økonomi går foran dette hensynet.

Kommunene og den kommunale barnevernstjenesten har et særlig ansvar for å sikre at barn får den hjelpen de trenger. Vi ser stadig eksempler på at voksne i sin kontakt med barn svikter i sin rolle som nettopp voksne. Vi har alle et ansvar og plikt til å si i fra når vi blir oppmerksomme på uregelmessigheter, enten om vi er ansatt i det offentlige eller som en del av nærmiljøet til barnet og familien det gjelder.

For å sikre god omsorg for barn og at barns rettigheter blir ivaretatt vil Høyre jobbe for:

- Å styrke fokuset på forebyggende arbeid i kommunene og heve kompetansen særlig på helsestasjonen og i barnehagene for og tidlig kunne avdekke og forebygge negative familiesituasjoner så tidlig som mulig

- Å sikre at barnet blir hørt i saker som angår dem og at de er godt informert omkring egen sak
- At det inngås så langsiktige avtaler som mulig til barnas beste
- Å styrke barn ivaretatt av barnevernets opplæring gjennom fokusere mer på barnas skolegang
- Å gi barn ivaretatt av barnevernet like rettigheter i forhold til lånekassen som andre barn.
- Sikre en minimums akuttberedskap i barnevernet i kommunene
- Gjennomføre prøveordningen hvor kommunen hadde anledning til å ta et mer helhetlig ansvar for barnevernstilbudet
- Sørge for en god faglig bemanning i barnevernet
- Å endre regler for taushetsplikt for offentlig ansatte og andre som er i kontakt med barn der dette er til hinder for ivaretagelsen av barns beste.
- At barnevernsaker blir fulgt opp der familiene bytter kommune før saken er avsluttet.
- Gi barn som har behov for å bo utenfor hjemmet rett til å velge tilbud der det er ledig kapasitet i samråd med øvrige ansvarspersoner (retten til fritt behandlingsvalg). Dette kan ikke gjelde i de tilfeller hvor plassering ikke er frivillig.
- Sikre at alle fosterbarn har tilsynsfører og HKF vil ha en full gjennomgang av denne ordningen
- Innføre en uavhengig klagehjelp for barn og pårørende som er i kontakt med barnevernet
- Bedre informasjon om barnevernet generelt, alarmtelefonen og muligheten for å få hjelp for barn i skoleverket
- Styrke fosterforeldrenes rettigheter og oppfølging
- Satse mer på ettervern av barn som har vært i barnevernets omsorg
- Vurdere å innføre et mål om maks antall flyttinger/ brudd for barn ved omsorgsovertagelse for å sikre at det skal lønne seg å finne det beste og mest riktige tiltaket ved første plassering.

Høyres kvinneforum og Hedmark Høyre

15. Styrk barnevernet!

Barn og ungdom er Norges største ressurs og Norges framtid. Høyre mener at alle barn er født like og bør ha like rettigheter til omsorg og hjelp, uansett livssituasjon. Hver 10. ungdom oppga i 2007 at de hadde opplevd vold i hjemmet. Barn og unge som blir rammet av vold og seksuelle overgrep selv eller i nær familie tar stor skade av dette senere.

Barns rettigheter

Barnevernsloven skal sikre beskyttelse mot manglende utførelse av plikter fra omsorgspersoner. Loven gir ikke barna noen rettigheter til tjenester, kun rett til omsorg. Høyre mener at dersom omsorgsvikt først forekommer skal barnet ha rett til hjelp med en gang. Tre av fem henvendelser til barnevernet blir henlagt og det er lang ventetid mellom anmeldelse og behandling.

Barnehus

Det finnes 6 barnehus i Norge i Barnehusene er et tilbud til barn og pårørende som møter rettsvesenet etter å ha blitt utsatt for vold eller seksuelle overgrep.

Barn kan få behov for hjelp når som helst og opplever derfor at det er lite tilgjengelig at de bare har åpent på dagtid. Mange barn har behov for hjelpen barnehusene tilbyr selv om det ikke foreligger anmeldelse, også mange av foreldre trenger hjelp på et tidligere nivå. Barnehusene bør

derfor være åpne for alle barn, ungdom og pårørende som har opplevd vold eller overgrep. Barn bør selv få muligheten til å ta kontakt med husene for å få hjelp.

Høyre vil styrke barnevernet og barnehusene gjennom å:

- Jobbe for døgnåpne barnehus
- Åpne Barnehusene for alle barn, ungdom og foreldre som trenger hjelp i forbindelse med vold eller overgrep, selv om det ikke foreligger anmeldelse.
- Åpne for at barn lett kan ta kontakt med Barnehusene og aktivt informere barn og unge om hvordan man gjør dette.
- Opprette samtalegrupper og fadderordninger for barn og unge som har blitt utsatt for vold eller overgrep.

Kompetanse og samarbeid

For å lettere kartlegge vold og overgrep er det viktig at de forskjellige instansene som er i kontakt med barn har et godt samarbeid. Det er svært mange som i dag er i kontakt med offer for vold og overgrep uten å vite hvordan de skal takle situasjonen.

Høyre vil:

Styrke samarbeidet mellom skole, barnehager, helsestasjon, politiet, barnevernet, krisesentre og helsetjenesten gjennom å opprette diskusjonsgrupper hvor de kan dele kompetanse og problemstillinger.

Vest-Agder Høyre

16. Likestillingsbonus for mer likestilling i familien og arbeidslivet

Høyre jobber for en foreldrepermisjon som skal være kjønnsnøytral. Målet er at det blir like naturlig at far er hjemme i permisjon, som mor. Da har vi oppnådd likestilling i foreldrepermisjonen. Valget om hvem som skal være hjemme når, skal ikke reguleres av statlige myndigheter. De fleste av oss vet nok om egne liv til å organisere det, men få av oss vet nok om andres liv til på en god måte organisere det.

Likevel ser vi klart at blant annet økonomiske hensyn gjør at en del familier ikke vil kunne ta valget om hvem som skal være hjemme når på fritt grunnlag, men hindres av økonomiske forhold. Vi ser også at noen menn opplever at de stoppes av gammeldagse holdninger om at han som far ikke behøver å ta permisjon ved barnefødsler. Det trengs derfor sterkere insentiver for å sørge for at flere familier vil føle at valget om å dele permisjonen likt er mulig. Høyre foreslår derfor å innføre en likestillingsbonus – et skattefradrag til den av foreldrene med lavest inntekt når denne går tilbake i jobb. Forutsetningen for dette er at de deler foreldrepermisjonstiden likt mellom seg.

Gjennom et slikt tiltak vil vi sikre at foreldrene selv, på et fritt grunnlag, kan velge å dele permisjonen mellom seg slik de finner det best. Samtidig vil det gi flere familier et insentiv til å prøve ut lik deling av permisjon. Den med lavest inntekt vil bli motivert til å gå tilbake til arbeidslivet og den med høyest inntekt får anledning til å være hjemme med barnet. De familier som ikke ønsker å dele permisjonen likt, blir ikke straffet for det, men har de samme rettighetene som før.

En likestillingsbonus vil derfor virke positivt på likestillingen mellom kjønnene både i forhold til familielivet og i forhold til arbeidslivet. Høyre tror på en likestillingspolitikk med virkemidler som motiverer og ikke en likestillingspolitikk med statlig regulering av folks privatliv.

Høyres Kvinneforum

17. Ungdomsresolusjon

Høyre er opptatt av å skape et samfunn med muligheter for alle. Det betyr at vi må ha målrettet politikk for forskjellige mennesker, i forskjellige faser av livet. Det er dagens ungdom som skal sikre fremtidens kunnskapssamfunn. Skal vi klare dette må vi skape trygge oppvekstvilkår, og legge til rette for et samfunn der ungdom trives, er trygge, og får muligheten til å bruke sine talenter.

Kultur og Fritid

Ingen vet bedre hva som er et attraktivt kulturtilbud for ungdom, enn ungdommer selv. Høyre ønsker derfor å gi ungdommer mer medbestemmelse over de kulturmidler kommunen forvalter. Samtidig vil Høyre sikre at alle ungdommer har mulighet til å delta i aktiviteter uavhengig av foreldrenes inntekt.

Høyre vil ha kommuner som spiller på lag med idretten, blant annet gjennom gode støtteordninger og langsiktige samarbeidsavtaler knyttet til idrettsanleggene. Høyre er skeptisk til samrøre mellom kommunale budsjett og kommersiell toppfotball mange steder. Vi mener ikke at det er politikeres oppgave å finansiere dyre fotballlønninger, og vil i stedet at skattebetalernes penger brukes på breddeidrett, og sikre at denne har gode og stabile rammevilkår.

Høyre vil:

- At kommunen skal fortsette å finansiere ungdomskultur, men den skal være brukerstyrt.
- At kommunen bør stille fasiliteter og midler til disposisjon for gode ungdomstilbud til de under 18.
- At kommunene skal prioritere breddeidrett og flerbrukshaller, fremfor redningspakker til kommersielle toppidrettslag.
- Innføre en behovsprøvet støtteordning til barn og unge for deltakelse i fritidsaktiviteter

Kollektiv

Mange ungdommer er avhengig av et godt kollektivtilbud for å forflytte seg i sitt nærmiljø, og benytte seg av de tilbud som finnes. Ønsker vi at ungdom skal tillegge seg gode vaner og reise kollektivt, er det viktig med hyppige avganger og til priser ungdom kan betale.

Høyre vil:

- Ha barnepriser på all kollektivtrafikk i alle fylker opp til 18 år. Dette skal også gjelde på enkeltbilletter.
- At alle fylker, uavhengig om de har studiested, skal ha studentpriser
- Nattbusser hvor månedskortet fungerer, særlig i de store byene
- Bygge ut kollektivtilbudet
- Vurdere Taxi for buss der det er mer hensiktsmessig økonomisk og praktisk.

Skjenketider

Høyre er tilhenger av en liberal skjenkepolitikk tuftet på prinsippet om at personlig frihet medfører personlig ansvar. Utesteder er viktig for et levende og attraktivt bymiljø, men de skal

også være et trygt sted å nyte alkohol. Høyre mener det skal være lett å få skjenkebevilling, men også lett å miste. Det nødvendiggjør hyppige kontroller av skjenkestedene slik at kun seriøse aktører i utelivsbransjen blir værende. Høyre vil straffe de useriøse aktørene, og de som lager bråk på utestedene, ikke straffe alle pga de få.

Trygge lokalsamfunn handler også om plassene utenfor sentrum. Høyre mener det er bedre å legge til rette for at konsumering av alkohol skjer i kontrollerte omgivelser på utesteder hvor politi og sikkerhetsvaker er tilstede, heller enn å kanalisere mer av konsumet til private fester hvor man har mye mindre kontroll.

Høyre vil derfor:

- At kommuner styrt av Høyre bør regulere hele eller deler av kommunen til å tillate skjenking så lenge loven tilsier.
- Gjennomføre prøveprosjekter med lengre skjenketider enn dagens regler tillater.

Bolig

Dagens boligpolitikk er i altfor stor grad tilpasset en etablert voksen kjøpegruppe. De færreste har råd til å kjøpe bolig når de begynner å studere, samtidig som det er for få studentboliger i forhold til studenter som trenger bolig. Høyre ønsker at flere skal få muligheten til å velge studentbolig. Ved å invitere private aktører vil Høyre legge til rette for at det bygges flere og bedre studentboliger.

Høyre ønsker også at det skal bli lettere å være førstegangskjøper i Norge. Det bygges alt for få egnede boliger for ungdom i etableringsfasen. På toppen av dette sørger krav til kapitalinnskudd for at boligmarkedet er vanskelig å komme inn i for veldig mange.

Høyre vil derfor:

- Benytte OPS ved bygging av flere studentboliger.
- Fjerne maktgrensen for sparebeløp på BSU, og øke det årlige sparebeløpet.

Helse

Høyre ønsker et helsetilbud som er bedre tilpasset ungdom. Store deler av helsetilbud rettet mot ungdom i dag har dessverre for liten tid til ungdom som trenger råd, veiledning eller medisinsk behandling.

På majoriteten av skolene i landet har helsesøstrene to timer åpningstid, og de fleste av elevene har liten kjennskap til skolehelsetjenesten. Kapasiteten på helsestasjoner for ungdom, som er ment som et supplement, er også for liten. Mange ungdommer blir derfor sittende igjen med et inntrykk av et helsetilbud som ikke dekker deres behov.

Høyre vil derfor:

- Styrke helsestasjoner til ungdom
- Styrke skolehelsetjenesten i grunnskolen og i den videregående skolen.

Rus

Mye rusavhengighet begynner i ung alder. I altfor mange tilfeller er skolen en sentral brikke i ungdomsmiljøers narkotikaomsetning. I arbeidet med å forebygge og forhindre narkotikamisbruk blant ungdom er det viktig å skape trygge rusfrie miljøer. Samtidig er det viktig å sørge for en rask utvei for de som allerede har blitt rusavhengige. For å løse disse utfordringene vil Høyre samarbeide tett med både politi, og private og ideelle organisasjoner.

Høyre vil derfor:

- Ha tett kontakt mellom politi og skole i forbindelse med utfordringer knyttet til narkotikasalg og– bruk
- Aktivt bruke private og ideelle organisasjoner for å forebygge og rehabilitere narkotikamisbruk.
- Drive en aktiv ungdomspolitik i alle kommuner med rusfrie alternativer.

Barnehus

Barnehusene er et viktig tiltak for å sikre førstelinjetilbudet i barnevernet. Barnehusene er viktige kompetansesentre som møter barn og unge når de er i utsatte situasjoner. På Barnehusene kan man få juridisk hjelp, medisinske undersøkelser og terapi. For at tilbudet skal fungere optimalt og hjelpe de som trenger det må barnehusene styrkes.

Høyre vil:

- Øke bemanningen, utvide åpningstidene og sikre at alle barn i Norge har tilgang til et Barnehus.

Unge Høyres Landsforbund

18. Ja til økt fleksibilitet i arbeidsmarkedet

For Høyre er målet at alle som ønsker å arbeid, skal få anledning til det. Arbeid er grunnlaget for velferd, trygghet og selvstendighet. Høyre vil derfor føre en politikk som trygger arbeidsplassene og som gjør det lettere å skape nye arbeidsplasser. Selv om det på lang sikt og i enkelte sektorer vil være behov for arbeidskraft, vil arbeidsledighet i perioder også være et problem i Norge.

Høyre vil ha et mest mulig rettferdig arbeidsmarked som bygger på respekt for retten både til å være organisert og til å være uorganisert. Et fritt arbeidsmarked skal reguleres gjennom en god arbeidsmiljølov og et sterkt Arbeidstilsyn. I tillegg skal avtaler mellom arbeidslivets parter respekteres.

Dagens arbeidsmiljølov er ikke i harmoni med arbeidsmarkedets økende behov for fleksibel arbeidstid og mer fleksibel bruk av arbeidskraft. Økte krav til gode og effektive velferdstjenester, samt et stadig mer globalisert arbeidsmarked og en forsterket global konkurranse, krever en revisjon og modernisering av dagens lovverk.

Vi trenger lovbestemmelser som både ivaretar arbeidstagerens behov for fleksible arbeidstidsordninger, og samtidig sikrer de samme arbeidstagerne grunnleggende sosiale rettigheter, herunder skikkelig avlønning og rett til fritid. Forsterket bruk av utenlandsk arbeidskraft aktualiserer denne problemstillingen ytterligere. Utenlandsk arbeidskraft er på stadig flere viktige samfunnsområder helt nødvendig for det norske samfunnet.

Dagens ordning med sentral organisasjonsmessig godkjenning av lokale arbeidstidsavtaler, må avvikes (Arbeidsmiljølovens § 10 – 12). I dag blir denne sentrale godkjenningsretten i lovverket i for stor grad brukt som ledd i den organisasjonsmessige kampen mellom partene i arbeidslivet. Det er viktig at Arbeidstilsynet på selvstendig grunnlag vurderer ulike lokale avtaler på dette området

En nasjonal minstelønn skal erstatte deler av dagens allmenngjøringslov, som er alt for byråkratisk og kostnadskrevende å håndheve. En nasjonal minstelønn er derimot enkel å håndheve, og er samtidig forutsigbar. En nasjonal minstelønn vil derfor i langt større grad sikre alle arbeidstageres sosiale og lønnsmessige rettigheter.

Høyre vil:

- arbeide for at lokale løsninger, basert på frivillige forhandlinger mellom ledelse og tillitsvalgte/ansatte, skal danne basis for lokale arbeidstidsordninger.
- at der hvor det er inngått landsomfattende tariffavtaler på bedriften eller arbeidsplassen, må det også kunne åpnes for lokale arbeidstidsordninger utenfor arbeidsmiljølovens rammer.
- arbeide for å innføre en nasjonal minstelønn for å sikre arbeidstagerens sosiale rettigheter og forhindre bruk av sosial dumping.
- sikre Arbeidstilsynet nødvendige ressurser for å kunne føre tilsyn med arbeidslivet og for å sørge for at bruk av nasjonal minstelønn foregår etter reglene.

Oslo Høyre

19. Alternativ turnus

Alternativ turnus har vært utprøvd i flere kommuner. De ansatte jobber lange vakter over flere dager, med lange friperioder.

Erfaringene har vært udelt positive. De ansatte trives bedre, sykefraværet reduseres radikalt, det blir mindre deltid og brukerne får et tryggere liv ved at de får færre ansatte å forholde seg til.

Arbeidsmiljøloven åpner for bruk av turnus, men det kreves dispensasjon. Dette gis for et år om gangen av de sentrale fagforeninger. De har vetorett og kan dermed overprøve sine lokale tillitsvalgte.

Retten til å gi dispensasjon bør overføres til lokal enighet mellom fagforeningene og arbeidsgiver. Arbeidstilsynet må bli godkjenningmyndighet.

Rigide prinsipper må ikke stå i veien for hensynet til brukerne og de ansattes beste.

Senior Høyres Landsforbund

20. Modernisering av arbeidsmiljøloven

Alternative arbeidstidsordninger

Vi trenger en arbeidsmiljølov som er bedre tilpasset dagens virkelighet.

Helse- og omsorgssektoren sliter i dag med høye tall for sykefravær og deltidstillinger. Behovet for bemanning på kveldstid, natt og helg tvinger i kombinasjon med strenge arbeidstidsbestemmelser frem uønsket mye bruk av deltid. Pasienter og brukere må gjennom et døgn forholde seg til mange ansatte, noe som er til hinder for både trygghet og aktivitet.

I Bergen kommune, og flere andre steder i landet, har det blitt gjennomført svært vellykkede utprøvinger med alternative arbeidstidsordninger. Ved at ansatte i en kort periode jobber lengre

dager, for senere å ha en lengre periode fri, har de skapt en ny hverdag for seg selv og brukerne. Det viser seg også at dette har en faglig positiv betydning, også for rekruttering.

Når antall vaktskift reduseres, skapes en kontinuitet i arbeidet som gir brukerne mer ro og bedre muligheten til å knytte seg til de rundt seg. Samtidig som de ansatte oppnår større kontakt med brukerne, legger alternative arbeidstidsordninger også bedre til rette for sosial tilstedeværelse med familie og venner. Dette, sammen med en markant nedgang i sykefraværet og andre fordeler, er nå beskrevet i en oppsiktsvekkende positiv forskningsrapport fra Fafo.

Til tross for mange gode resultater med alternative arbeidstidsordninger, er det ikke sagt at dette passer alle typer tjenestesteder, pasienter og brukere. De ansattes rettighet til å påvirke deres egen arbeidsdag skal derfor ikke bare ivaretas, men styrkes. En endring i arbeidsmiljøloven er derfor nødvendig for at ansatte og tillitsvalgte lokalt selv skal kunne bestemme hvordan de vil organisere sin arbeidsdag, uten å søke sentralt om årlige godkjenninger.

Alternative arbeidstidsordninger handler **ikke** om kjøp av vikarer fra vikarbyråer, ikke om privatisering eller konkurranseutsetting av omsorg, ikke om å arbeide flere timer enn i en ordinær stilling eller at arbeidsgiver utøver mer makt. Det handler derimot om å gi pasienter og brukere det beste vi kan tilby av omsorg og pleie, og samtidig styrke ansattes trivsel og innflytelse i sin egen hverdag.

Høyre vil:

Fjerne kravet om årlige godkjenninger av etablerte alternative arbeidstidsordninger

- Styrke de ansattes innflytelse på egen hverdag ved å øke retten til selvbestemmelse gjennom en endring i arbeidsmiljøloven
- Styrke forskning og evaluering av alternative arbeidstidsordninger

Hordaland Høyre

21. For et moderne arbeidsliv

Norske arbeidslivsbestemmelser er blant Europas strengeste. Nasjonale bestemmelser stillingsvern, arbeidstid og lønnforhold er til hinder for at arbeidstager selv kan forhandle med arbeidsgiver for å oppnå en ønsket arbeidssituasjon, og er til hinder for at flere kan ta del i arbeidsmarkedet. Høyre derfor en oppmykning av flere av bestemmelsene for et å øke fleksibiliteten i arbeidsmarked og fjerne mulig barrierer for å delta.

Stillingsvernet

Et sterkt stillingsvern er positivt for den enkelte arbeidstager som allerede er sysselsatt hos en arbeidsgiver vedkommende der ønsker å bli værende. Et slikt stillingsvern er en naturlig del av norsk arbeidsliv, men hensynet til stillingsvern for de som er innenfor arbeidsmarkedet må veies opp i mot hensynet til de som står utenfor. En negativ konsekvens av at det kan bli for vanskelig for en arbeidsgiver å si opp en arbeidstager er at arbeidsgivere vil vegre seg unødige ved nye ansettelser. Dette skaper særlig stengsler for mennesker som har redusert ytelsesevne, men likevel er motiverte for å gjøre en innsats i arbeidsmarkedet. Som en del av satsningen på å redusere det norske utenforskapet vil Høyre:

Myke opp stillingsvernet med mål om at det skal bli lettere å komme inn i arbeidsmarkedet.

Arbeidstidsbestemmelser

Et voksende problem i norsk arbeidsliv er at stadig flere arbeidstagere blir nødt til å jobbe ufrivillig deltid. Slike arbeidsavtaler er ofte en konsekvens av at arbeidstager og arbeidsgiver ikke har anledning til å forhandle om en optimal arbeidstid innenfor lovens bestemmelser, og rammer arbeidstagere som har lyst til å jobbe mye. Høyre ønsker å styrke den enkelte arbeidsgiver og arbeidstagers selvbestemmelsesrett og mulighet til å forhandle frem ønsket arbeidstid. Høyre vil derfor jobbe for:

At arbeidsgiver og arbeidstager fritt skal kunne forhandle om ønsket arbeidstid.

Organisasjonsliv

Et rettferdig arbeidsliv innebærer likebehandling av alle grupper. Høyre ser positivt på at den enkelte velger å organisere seg i en arbeidstager organisasjon, men mener at basisen for et fritt organisasjonsliv må være at medlemskap i organisasjoner er privatsak. Høyre ser det derfor ikke som nødvendig at medlemskap i arbeidstager organisasjoner skal innebærer en forskjellsbehandling av den enkelte arbeidstager fra statens side. Høyre vil derfor:

Avvikle skattefradraget for medlemskap i arbeidstagerorganisasjoner.

Avvikle den statlige finansieringen av AFP.

Høyres Studenterforbund

22. Nei til forskjellsbehandling i skattepolitikken.

Ved årets statsbudsjett har regjeringen fått vedtatt en skatteskjerpelse kun for pensjonister som har en pensjon som etter regjeringens syn er for høy. Stortinget har vedtatt at ”rike” pensjonister skal betale 4,7 prosent i syketrygd. Lønnstakere betaler 3 prosent i syketrygd. Dette er en urimelig forskjellsbehandling av pensjonister som har stått på i et langt arbeidsliv.

Særfradraget, som er en kompensasjonsordning for alder, opphører fra 2011, noe som alene gir en skatteøkning på opp mot kr. 5.400 pr pensjonist. Særfradraget for alders- og uførepensjonister er det eneste generelle fradraget pensjonister har ved skatteligningen.

Pensjonsreguleringen gir en dårligere inntektsutvikling i forhold til lønnstakere med 0,75 % hvert år.

Til sammen virker disse endringene svært urimelige og vil ramme pensjonistenes økonomi meget hardt.

Høyre mener at:

- Særfradraget må opprettholdes og indeksreguleres.
- Reguleringen av pensjonene må bli lik lønnsveksten
- Det er urimelig å øke trygdeavgiften for pensjonister fra 3 til 4,7 %

Østfold Høyre

23. Bedre vilkår for enkeltpersonforetak

Vårt næringsliv og landets økonomi er helt avhengig av kontinuerlig nyskapning og knoppskyting. Det er slik et stort antall nye arbeidsplasser skapes. Derfor prises nyetablerere og grundere høyt når det holdes festtaler. Grundervirksomheter startes svært ofte opp som enkeltpersonforetak – ikke minst av kvinner.

Omtrent halvparten av nyetableringene som registreres i Brønnøysund er enkeltpersonforetak. Dette er en tilsynelatende noe enklere måte å komme i gang på, men den har betydelige baksider.

Å starte opp noe nytt er som regel arbeidskrevende, forbundet med betydelig usikkerhet og risiko, og gir oftest svært begrensede inntekter de første årene. I forhold til aksjeselskaper står innehaveren fullt ansvarlig med alt hun eller han eier og har dersom det skulle gå galt.

Men den mest iøynefallende svakheten er likevel den ulike retten man i har til sosiale ytelser fra trygdesystemet i forhold til alle som har et ansettelsesforhold privat eller offentlig

Man har ingen støtteordning å falle tilbake på dersom ens egen arbeidskraft eller markedet skulle svikte. Om man blir syk har man ikke den retten til sykepengesom de fleste andre har. Og skulle det gå galt har man ikke samme rett til arbeidsledighetsstrygd. Ofte virker disse faktorene sammen: sykdom uten inntekt eller trygd fører til at virksomheten går nedenunder, og at vedkommende står tilbake uten arbeidsløshetspenger – kanskje med stor gjeld etter å ha satset og tapt betydelig på en ide man trodde på, men som sykdom satte en stopper for. Problemstillingen er langt fra teoretisk. På grunn av risikoen er det en god del enkeltpersonforetak som går galt.

Høyre vil kreve at enkeltpersonforetak får samme rett til sykepengesom og samme rett til ledighetsstrygd som alle som har et ansettelsesforhold.

Urimeligheten blir enda klarere når man sammenligner med såkalte NUF-selskaper (Norskregistrert Utenlandsk Foretak). I utgangspunktet er dette en organisasjonsform som er beregnet på utenlandske selskaper som også vil drive virksomhet her i landet.

Men fordi den begrenser eierens ansvar, fritar for revisjonsplikt og har intet krav til aksjekapital er det en del nordmenn som har registrert sin virksomhet som NUF selv om de ikke har noen som helst forretningsmessig forbindelse med utlandet. Noe som har ført til at et betydelig antall lite seriøse virksomheter med høy konkursprosent drives som NUF.

Paradokset er imidlertid at ansatte i et NUF har full rett til syketrygd og eventuelt arbeidsledighetspenger mens de som organiserer sin virksomhet på en mer ryddig måte som enkeltpersonforetak ikke har slike rettigheter.

Det er nå på tide at enkeltpersonforetak får de samme rettighetene til slik trygd som de fleste andre har som ansatte i det private eller offentlige. Ikke minst nettopp av hensyn til fremtidens arbeidsplasser.

Drammen Høyre

24. Større lokalt handlingsrom – reelt lokaldemokrati.

Huseier og leilighetseier betaler i dag eiendomskatt i mange kommuner. Skatten begrenser velferden til mennesker som har valgt å eie egen bolig, og er en beskatning av et sosialt sikkerhetsnett.

Eiendomsskatt fastsettes lokalt av kommunestyrene i hver enkelt kommune, og i løpet av de senere år har stadig flere kommuner innført eiendomsskatt. Eiendomsskatt var opprinnelig tenkt å fungere som et bidrag til infrastruktur. I dag fungerer den som redningspakker til kommuner som ikke klarer å overholde sine budsjetter.

Mange kommuner opplever at staten tar store deler av skatteinntektene, og at de derfor ikke har annet valg enn å kreve inn eiendomskatt. Etter at den rødgrønne regjeringen overførte selskapsskatten fra kommunen til staten har kommunen heller ingen andre nye inntektsmuligheter enn tilflytting. En tilbakeføring av selskapsskatten til kommunene, samt et friere kommunalt skattøre vil øke insentivene for å bli en næringsvennlig kommune.

Prinsippet om lokaldemokrati står sterkt i Høyre, men skal dette gi mening må lokaldemokratiet ha mulighet og handlingsrom til å fatte reelle beslutninger. Høyre ønsker derfor en endring i dagens skattesystem som innebærer at en betydelig del av inntektsskatten tilføres kommunene samtidig som kommunen gis råderett over den kommunale inntektsskattens størrelse.

Høyre vil derfor:

- Tilbakeføre selskapsskatten til kommunene
- Jobbe for at mer av næringsverdiene lokalt tilføres kommunen
- Ha et friere kommunalt skattøre på inntektsskatt

Unge Høyres Landsforbund

25. Privat eiendomsrett og kommunal selvråderett

Regjeringen fører en politikk som gir en rekke negative effekter for oss i Hedmark. Eksempler på dette er rovdyrpolitikken som fratrar grunneierne muligheten til å utnytte utmarka, innføringen av inngrepsfrie naturområder (INON) som er et av de største angrepene på privat eiendomsrett i nyere tid, samt regjeringens politikk når det gjelder eierskap og beskatning. Dessuten fører regjeringen en politikk hvor statlig overstyring prioriteres fremfor kommunal selvråderett.

Resultatet av denne politikken er at den private eiendomsretten svekkes, bedriftene tappes for verdier, og det blir vanskeligere å starte nye bedrifter. Denne politikken rammer Hedmark i særlig stor grad fordi vi allerede har en svak næringsstruktur, og et lavt nivå på forskning og utvikling. Dessuten gir den rødgrønne politikken svekket kommunal selvråderett som undergraver lokaldemokratiet.

Hedmark Høyre mener at det må gjøres noe med disse problemene raskt, og vil derfor:

- Fjerne formuesskatten og arveavgiften
- Legge om rovdyrpolitikken slik at grunneierne kan utnytte utmarka til jakt, beiting og friluftsliv

- Fjerne INON som kriterium i arealdisponeringssaker
- Styrke muligheten til lokal politikutforming, gjennom å begrense statlige myndigheters mulighet til å overprøve kommunale vedtak
- Gi kommunene større makt og selvråderett i saker om motorisert ferdsel i utmark

Hedmark Høyre

26. Høyre sier ja til styrking av eiendomsretten

Den private eiendomsretten er dypt rotfestet i norsk kultur og i det norske folks bevissthet og er en grunnleggende forutsetning for et samfunn som er tuftet på frihet og utvikling.

Eiendomsretten gir en personlig interesse av å forvalte eiendommen i et langsiktig og bærekraftig perspektiv. Høyre mener at eiendomsretten må styrkes slik at verdien kan holdes i hevd gjennom generasjoner.

Eiendomsretten har gjennom de siste 10 årene blitt utfordret. Handlingsrommet og råderetten over store arealer og verdier er flyttet fra lokale til statlige myndigheter. Retten til å disponere fysisk over arealene på egen eiendom er blitt uthullet, og eiendommens økonomiske verdi kan bli redusert.

Der sterke samfunnsinteresser krever at enkeltmenneskers og lokalsamfunns interesser påvirkes eller må vike, mener Høyre at frivillige løsninger og enighet med grunneier skal være et grunnleggende prinsipp. Full økonomisk kompensasjon er en forutsetning.

Plan og bygningsloven må samles i et departement for å styrke eiendomsretten og det lokale selvstyret.

Fylkesmannens rolle må avgrenses til legalitetskontroll.

Delingsforbudet:

Det bør gjøres oppmykninger i delingsforbudet i jordloven. En oppmykning vil gi den enkelte større råderett over egen eiendom. Høyre mener at en oppmykning er nødvendig for å sikre mer fleksible driftsformer og for å utvikle nye næringer.

Høyre ønsker ikke å gi statlige myndigheter anledning til overstyre lokaldemokratiet i arealforvaltningen.

Strandsonen:

Det er urimelig at Rogaland skal ha samme regelverket som Oslofjordområdet i hundremetersbeltet langs sjø og vassdrag. Kommunene må få anledning til selv å gjøre dispensasjon fra byggeforbudet etter eget skjønn. Høyre mener at det bør utvikles eget regionalt regelverk for forvaltning i strandsonen.

Odelsretten:

Høyre mener at odelsretten skal ut av grunnloven og bør på sikt fjernes i sin helhet fra lovverket.

Rogaland Høyre

27. Høgre vil styrkja eigedomsretten og lokaldemokratiet

Dei siste åra er råderett over areal og andre lokale ressursar flytta frå grunneigarar og kommunar til staten/fylkesmennene. Dette har mange stader skapt ei tillitskrise mellom lokalsamfunna og sentrale styresmakter. Høgre vil flytta avgjerdsrett nedover og tilbake til grunneigarar og kommunar. Dei har i generasjonar forvalta naturområda på ein god måte og kan heilt sikkert gjera det same også i framtida. Høgre går difor inn for fleire viktige reformar.

Privat eigedomsrett

Høgre meiner at privat eigedomsrett på nytt må på plass som ein av våre viktigaste individuelle rettar. Grunneigarane må i størst mogleg grad kunne utnytta og utvikla egne eigedommar som dei sjølv vil, og slik skapa verdiar både for seg sjølv og lokalsamfunnet. Men sjølv sagt må også den private eigedomsretten utøvast i forhold til overordna planar og med rimeleg omsyn til naboar m.fl. Høgre vil arbeida for at grunneigarar i større grad enn i dag får medverka reelt i planprosessane.

Forvaltning av areal og lokale ressursar

Høgre vil arbeida for sterke lokalsamfunn og størst mogleg lokal råderett over areal og ressursar. Det er uheldig at sentrale styresmakter og fylkesmenn overprøver og overstyrer lokale tiltak og prioriteringar. Regionale utviklingsprosjekt må alltid ha sterk forankring i kommunane, i lokalbefolkninga og lokalt næringsliv. Staten/fylkesmennene bør bruka sine ressursar til å styrkja samarbeidet med og mellom kommunane snarare enn å gripa inn i lokale vedtak og prioriteringar.

Handlingsrom for utvikling

Samfunnet er heilt avhengig av at nokon skapar verdiar som og kjem fellesskapet til gode. Planlegging og forvaltning skal skje med vekt på å skapa handlingsrom for næringslivet. Fokus må vere på moglegheiter ikkje på hindringar. Sterke lokalsamfunn er samfunn som boblar over av gode idear og tankar og som evnar å setja desse ut i livet. Høgre er heilt trygg på at lokalsamfunna vil sikra vekst og nyskaping samtidig som dei tek vare på natur og miljø.

Nasjonale rammer og lokalt skjønn

Staten si oppgåve er å vedta lover og fastsetja rammer for å i vareta heilt overordna interesser. Skjønnsutøvinga må skje i lokale, folkevalde organ. Dette må også gjelda i høve strandsoner og verneområde. Høgre meiner at kommunane er fullt ut i stand til å vurdera kva bruk som er best både i høve verneføremål og lokalsamfunnet sine behov og interesser. Omgrepet ”inngrepsfrie naturområde i Norge” (INON) er eit meningslaust inngrep og må fjernast som kriterium i arealforvaltninga!

Effektiv sakshandsaming

Sakshandsaminga i arealsaker er komplisert og kostar mykje for dei som treng løyve til små eller store tiltak - og for dei som skal utarbeida arealplanar. Staten sine representantar, m.a. fylkesmennene, involverer seg ofte sterkt i prosessar og sakshandsaming i form av merknader og motsegner. Dette er uheldig og unødvendig. Attpåtil kan fylkeskommunane prestere å leggje ut liknande ”snubletradar”. Høgre vil effektivisera sakshandsaminga og avgrensa statlege organ si rolle til rein kontroll av om eit tiltak er lovleg. Fylkesmennene sine oppgåver vert dermed sterkt innskrenka og det lokale sjølvstyret vert sterkare. Høgre vil og leggja ansvaret for plan- og bygningslova til eitt departement, Kommunal og regionaldepartementet.

Aktivitetar i verneområde

Høgre vil tillata berekraftige næringsaktivitetar i nasjonalparkar og verneområde. Det er ei rekkje aktivitetar som er miljømessig heilt forsvarlege og som kan fremja føremålet med vernet. Døme på dette er aktivitetsbedrifter knytt til reiseliv. Høgre vil og tillata at Røde Kors Hjelpekorps og andre hjelpeorganisasjonar får høve til å driva øving i verneområde, også med snøscooter når dette er nødvendig for å tilby ei forsvarleg redningsteneste.

Sogn og Fjordane Høgre

28. Lokal forvaltning i samspill med eiendomsretten

At det enkelte menneske skal ha stor innflytelse over egen livssituasjon, har stått sentralt i norsk kultur. Kommunene utgjør selve grunnmuren i det lokale folkestyret, og kommunene representerer både tilhørighet og mulighet for innflytelse for befolkningen. I Norge har eiendomsretten gjennom historien stått sterkt, og dette har sammen med god lokal forvaltning gitt positiv bruk av naturen og rom for lokal og regional utvikling.

De siste årene er råderett over store arealer og verdier flyttet fra lokale myndigheter til statlige myndigheter. Denne prosessen har mange steder medført en tillitskrise mellom lokalsamfunn og sentrale myndigheter, og forflytningen av makt utfordrer en tradisjon der naturområder er blitt forvaltet gjennom stort sett varsom lokal bruk. I økende grad oppleves avgjørelser knyttet til vern og arealutnyttelse som et konfliktområde mellom lokale myndigheter og sentrale myndigheter. Og mellom eiere og myndigheter. Riksrevisjonen har også avdekket at en stor andel arealer vernet etter naturvernloven har fått redusert sin verneverdi, etter at ”eiernes bruk er blitt stengt ute” og arealene ikke lengre skjottes. Mye av det vi i dag regner som ”verneverdier” er blitt til nettopp fordi områdene brukes av eiere og lokalsamfunn. Forvaltning av naturressurser og naturområder har derfor ikke funnet sin form i Norge, og Oppland Høyre mener det vil være en sentral suksessfaktor at beslutningsmakt flyttes nedover i systemet og også tilbake til eierne.

Det er derfor behov for en ny modell for miljø- og arealforvaltningen, som kan gi en bedre balanse mellom statlige og lokale myndigheters makt. Og hvor forvaltning av ressurser så langt som mulig skal spille på lag med eiendomsretten. Selv om balansen mellom statlige og lokale myndigheter endres, må det være en grunnleggende forutsetning at Norges nasjonale mål og forpliktelser med hensyn til bevaring av artsmangfoldet ligger fast. Dersom enkeltkommuner i dag skulle mangle tilstrekkelig kompetanse til å forvalte det økte lokale ansvar en slik ny modell medfører, forutsettes det at de skaffer seg det.

Regional planstrategi skal foreskrive forpliktende planprogram som beskriver mål, innhold/omfang, fremdrift, impliserte parter med møteplikt og forpliktende frister for innsigelsesvarsel.

Kommunalt selvstyre i samspill med eiendomsretten vil gi ulike løsninger i ulike kommuner. Oppland Høyre ser dette som en vitalisering av lokaldemokratiet. Et økt mangfold i forvaltningen, ved tilpasning til lokale forhold, gir nettopp rom for å skreddersy en forvaltning til lokale forhold. Det er nødvendig i et land som Norge, der det er store forskjeller mellom landsdelene. Samtidig sikrer en arbeidsplasser rundt omkring i landet.

Også for byene og bynære områder er det av stor betydning at eiendomsrett og lokalt selvstyre står sterkt. Byene må gis vilkår for vekst gjennom en positiv bruk av arealer, og lokale behov og lokal kunnskap må tillegges stor vekt i areal- og miljøforvaltningen. Oppland Høyre vil

understreke at så vel statlige som lokale myndigheter og eiere har et ansvar for å ta vare på naturmangfoldet og beskytte truede plante- og dyrearter mot utryddelse. Skal vi sikre det biologiske mangfoldet, må vi også sikre områdene der artene lever. Mangfold av livsformer er grunnlaget for menneskets eksistens, livskvalitet og velferd. Allemannsretten til fri ferdsel i utmark er et viktig samfunns gode, og den skal bevares. Også kommende generasjoner må få gleden av friluftaktiviteter i norsk utmark. Men vi mener at dagens forvaltning fra tid til annen virker mot sin hensikt, og at disse målsettingene kan nås uten slik statlig, konfliktskapende inngripen som i dag. Som i tillegg utarmer lokale arbeidsplasser samtidig som det bygges opp arbeidsplasser i byråkratiet sentralisert og fordyrende. Oppland Høyre har bl.a. merket seg ”Fullsenn modellen” (grunneierstyrt forvaltning), som den rødgrønne regjeringen har avvist å forsøke – fordi de heller vil bygge opp under offentlig vernebyråkrati enn opp under den private eiendomsretten.

Miljøtiltak er avhengige av forståelse og forankring for at de på lang sikt skal virke etter sin hensikt. Beslutningene bør derfor tas nærmere dem det angår for å skape større legitimitet i lokalbefolkningen. En slik lokal forankring vil derfor også være en styrke for norsk miljøvern. En reform av miljø- og arealforvaltningen må innebære at skjønnsutøvelsen i arealforvaltningen flyttes fra Direktoratet for naturforvaltning (DN) og andre statlige organer og ned til lokale, folkevalgte myndigheter.

Oppland Høyre vil øke den reelle makten til lokale folkevalgte myndigheter med ansvar for arealforvaltningen ved å sterkt begrense muligheten for å bruke innsigelse. Samtidig må rammene for arealforvaltningen fortsatt legges av statlige myndigheter.

Oppland Høyre

29. Eiendomsskatt for verker og bruk

Høyre ønsker å fjerne minimums- og maksimumssatsene for eiendomsskatt som kraftkommuner kan pålegge selskapene med anlegg i kommunen.

Bakgrunnen for innføringen av minimums- og maksimumsverdien var at kraftprisen på slutten av 1990-tallet lå på et betydelig lavere nivå enn i dag. Med sikte på å sikre kommunene mot potensielt inntektstap, ble det innført en minimumsverdi på 1,10 kroner per kWh.

Frem til 2004 steg inntektene sterkt og en balansering av systemet ble nødvendig, dermed innførte myndighetene en øvre begrensning. Denne ble satt til 2,35 kroner per kWh, samtidig ble minimumsverdien endret til 0,95 kroner.

Høyre ønsker å fjerne denne maksimumssatsen. Kraftkommunene får primært sine inntekter fra kraftressursene som vertskommunene får gjennom eiendomsskatten. Skal kraftpotensialet i Nordland utnyttes, kreves det gode rammebetingelser som tjener alle parter. Ved å fjerne maksverdien gjør en det mer attraktivt for vertskommuner å åpne for kraftutbygging, også i form av småkraft.

Kommunene må få ta del i de reelle markedsverdier og økninger av verditaksinger som kraftkommunene skal dra nytte av.

Høyre vil:

- **Fjerne maksimums- og minimumsverdiene for verdsettelse av vannkraftproduksjonsanlegg.**

Nordland Høyre

30. Slepp bonden fri!

Høyre ønsker at norske bønder som sjølvstendig næringsdrivande skal ha gode og framtidretta rammevilkår. Å vidareutvikle gardsbruk er konservatisme i beste and – kvardagens arbeid med ”å forandre for å bevare”. I dag er landbrukspolitikken alt for strengt regulert av statlege styresmakter. Omsetning av landbrukseigedommar er eit døme på dette. Vi ser og at ordningane med bu- og driveplikt i fleire tilfelle blir meiningslaust strengt praktisert. Dessutan sender den raudgrøne regjeringa uklare signal på om dei er for eller mot å leggje til rette for samdrift – for dei bøndene som ønsker å gjere det. Høyre vil sleppe bonden fri – og redusere talet på landbruksbyråkratar kraftig.

Høyre ønsker at landbruket skal vere ei viktig og framtidretta næring i alle delane av landet. Utgangspunktet er at dagens politikk ikkje fungerer, og større dose av feil medisin vil vere svært uheldig for heile næringa. Mykje av landbruksnæringa har gjennomgått betydelege omstillingar. Høyre ønsker difor å reformere landbrukspolitikken, men ikkje undergrave fornuftige ordningar. M.a. fylkesvise mjølkekvoter er nødvendig for å kunne oppretthalde drift i både sentrale og grisgrendte strøk av vårt langstrakte land.

Styresmaktene bør sørgje for rammevilkår der aktive bønder veit kva dei har å halde seg til. Næringa i brei forstand må kunne ta i bruk tilleggsverksemd. I fleire delar av distrikts Norge er til dømes småkraft, pelsdyroppdrett og gardsturisme nødvendige tilskot til den ordinære gardsdrifta – for å kunne ha eit levebrød for familien som bur på garden.

Sogn og Fjordane Høyre

31. Gi landbruket mer frihet

Hedmark er det største landbruksfylket, og landbruk er viktig for Hedmark som kilde til verdiskaping, kulturlandskap og rekreasjonsopplevelser. Regjeringa skal snart legge frem en stortingsmelding om landbruk og landbrukspolitikk. Denne vil utvilsomt få stor betydning for Hedmark.

Hedmark Høyre er opptatt av at landbruket i Hedmark skal sikres gode og langsiktige rammebetingelser. I denne sammenheng er det viktig at bonden kan utvikle seg som selvtendig næringsdrivende, og drive sin virksomhet mer uavhengig av offentlige tilskudd. Bonden må få større frihet til å drive næringsutvikling med utgangspunkt i gårdens ressurser. Slik det er i dag er det altfor mange rigide regler som begrenser bondens handlefrihet.

Det er en rekke kompliserte tilskuddsordningar i det norske landbruket. Tilskudd gir skjevheter i landbruksnæringa som i neste omgang gir behov for flere tilskuddsordningar. På den måten kommer landbrukspolitikken i en ond spiral det er vanskelig å komme ut av.

Kanaliseringspolitikken gir også sterke og uheldige føringer for tilskuddene. Dette er en forhistorisk ordning som begrenser effektivitet og strukturutvikling i landbruket.

Hedmark Høyre mener at dagens rovdyrpolitikk er en sterk begrensning for bondens muligheter til å utnytte utmark i form av jakt og beite. Problemene som følge av rovdyrpolitikken blir stadig sterkere og den håpløse situasjonen krever nå handling.

Hedmark Høyre vil at:

- Boplikten oppheves og delingsforbudet i Jordloven endres
- Bygdeutviklingsmidlene som Innovasjon Norge og Fylkesmannen forvalter i dag overføres til kommunene
- Tilskuddssystemet forenkles kraftig
- Rovdyrpolitikken endres slik at den gir bonden reelle muligheter til å utnytte utmarka til jakt og beite og annen næringsvirksomhet
- Bonden gis større frihet fra rigide lover og regler til å utvikle seg som selvstendig næringsdrivende

Hedmark Høyre

32. Alt landbruk nord for polarsirkelen må defineres som arktisk landbruk

Nord-Norge er rikt og mangfoldig og har et stort mangfold av råvarer å by på. Disse kommer fra både sjø og land. Klimaet i nordområdene med lang, mørk vinter og kort sommer preget av lave temperaturer og lange lyse dager, gir andre utfordringer for næringen enn i landet for øvrig.

Ved å definere arktisk landbruk som et eget område i landbrukspolitikken vil en kunne bruke dette i markedsføring av landbruksprodukter fra disse områdene. Økt fokus på arktisk landbruk og arktisk mat må følges opp med forskning og produktutvikling basert på de naturgitte fordelene og utfordringer som arktisk landbruk har.

Klimaendringer i nordområdene kan medføre store endringer innen grovfôrproduksjon på relativt kort sikt. Mye tyder på at særlig vinterklimaet vil endres sterkt, og påvirke blant annet overvintring av plantene (bioforsk).

Klimaendringene gir store utfordringer knyttet til produksjonstilpasning i arktisk landbruk. Samtidig kan endringene føre til nye vekstbetingelser som gir muligheter i en verden med økt etterspørsel etter mat. I nordområdene fins det store arealer som kan brukes til å øke matproduksjon, rent miljø og rikelig med vannressurser.

Temaer knyttet til bærekraftig matproduksjon og verdiskapning blir belyst både fra biologiske, samfunnsvitenskapelige og økonomiske ståsteder.

Det arktiske landbruket er viktig i en bærekraftig Nordområdepolitikk. Høyre vil bedre rammebetingelsene for å videreføre og videreutvikle arktisk landbruk og arktisk mat og ser dette som helt nødvendig for å kunne vedlikeholde kulturlandskapet.

Høyres landsmøte vil definere alt landbruk nord for polarsirkelen som arktisk landbruk og innføre mer målrettede virkemidler og tilskudds satser i hele regionen. Dette vil styrke økonomien i næringa og bidra til optimisme og økt produksjon.

Troms Høyre

33. En fremtidsrettet landbrukspolitikk

Landbruket i Norge er inne i en kritisk fase. Riksrevisjonen har fastslått at det er svikt i måloppnåelsen for flere sentrale mål som Stortinget har satt for landbruket. Det gjelder blant annet produksjonsmål, lønnsomhet, inntektsmål og bruksstruktur. Når vi samtidig registrerer at mange familiebruk og store samdrifter må avvikle og at investeringsviljen i landbruket er svak, er det grunn til bekymring for fremtidsutsiktene til den viktigste næringen i store deler av Distrikts-Norge. Landbruket har stor sekundær verdiskaping og tilsvarende betydning for sysselsettingen og forvaltning av kulturarven.

Norsk landbruk svekkes også av et stadig økende byråkrati og regelverk. Riksrevisjonen påpeker at praktiseringen av de mange forordninger oppleves som kompleks og uoversiktlig av landbruksnæringens utøvere. Ved hvert av de årlige jordbruksoppgjørene kommer det nye forskrifter og bestemmelser, samtidig som gamle utgåtte forordninger ikke blir ryddet av veien. Dette fører til et komplisert og uoversiktlig system, som er vanskelig å forstå både for forvaltningen og for den enkelte bonde.

Høyres landsmøte ønsker en landbrukspolitikk som legger til rette for at det skal være mulig å leve av landbruket! En grunnleggende forutsetning for at det skal være mulig er at eiendomsretten og det lokale selvstyret styrkes og vi fjerner byråkrati og regelverk som vanskeliggjør hverdagen for bonden og skogeieren.

Det er viktig å styrke fremtidstro og optimisme i landbruket, ikke minst i et generasjonsperspektiv. Bare slik kan en sikre rekrutteringen, og legge til rette for at fremtidige generasjoner vil satse på denne næringen.

Høyres landsmøte mener derfor at:

- Det er nødvendig med en ny og offensiv landbrukspolitikk i Norge hvor det er samsvar mellom virkemidler og mål.
- Virkemidlene må målrettes og forenkles, med grunnlag for å oppnå både økt robusthet i drift og videre vekst.
- Byråkratiet og forvaltningen må forenkles ved at antall forskrifter og bestemmelser reduseres dramatisk. Vi ønsker et oversiktlig system som er forståelig for den enkelte bonde og for forvaltningen. Gamle og utgåtte forordninger må ryddes av veien.
- Den private eiendomsretten må også styrkes slik at bonden og skogeieren gis større frihet til å forvalte egen eiendom.
- Forvaltningen av ressursene må baseres på det lokale selvstyret.
- Det er viktig å styrke fremtidstro og optimisme i landbruket, ikke minst i et generasjonsperspektiv.
- INON-begrepet må fjernes som forvaltningsverktøy, noe som vil være et viktig bidrag for å få økt avvirkning i skogbruket.

Nord-Trøndelag- og Sør-Trøndelag Høyre

34. Fjern subsidiene til pelsdyrnæringen

Den norske pelsdyrnæringen har eksistert i over i 90 år, og i dag finnes det 350 pelsdyrfarmer i Norge. Til sammen er det rundt 2300 personer som er tilknyttet næringen i produksjonen av mink- og reveskinn.

Hvert år subsidieres den norske pelsdyrnæringen med 40 millioner kroner. Støtten går til fôrlag, avløser- og investeringsstøtte.

Formålet med subsidier er at det skal bidra til å holde konsumprisene nede på nødvendighetsvarer, og ved manglende produksjon, bidra til økt produksjon av nødvendighetsvarer. Høyre er ingen prinsipiell motstander av pelsdyrnæringen, men det kan vanskelig argumenteres for at pelsskåper og luer er nødvendighetsvarer som skattebetalerne skal finansiere.

Høyre ser ingen grunn til å behandle pelsdyrnæringen annerledes enn andre seriøse næringsaktører.

Høyre vil:

- Fjerne subsidiene til pelsdyrnæringen

Unge Høyres Landsforbund

35. Rovdyrpolitikken truer næring og bosetting

Dagens rovdyrpolitikk er en alvorlig trussel mot næringsgrunnlaget og bosettingen i deler av distrikts- Norge med stort innslag av beitenæring.

Landbruk basert på sau og geit er av særlig stor betydning i distriktene der mulighetene for annen næring ofte kan være begrenset. I områder med særlig store tap av dyr har Mattilsynet varslet at tiltak som beitenekt, kan bli aktuelt fra 2012 om tapstallene ikke reduseres.

Mange utkantkommuner opplever økende konflikt mellom beitedyr og rovvilt. Konsekvensen er et landbruk i tilbakegang når rovdyr fortrenger aktive bønder fra viktige beitearealer i utmark. Nedgang i husdyrproduksjonen vil også få negative konsekvenser for lokal og regional næringsmiddelindustri.

Manglende oppfølging fra rovviltforvaltningen har forsterket problemene for beitenæringen og stadig flere steder bygger konfliktene seg opp mellom forvaltning og lokalsamfunn. For bønder som opplever at husdyrene blir rovdyrmat er dette en traumatisk opplevelse.

Høyres landsmøte krever at rovdyrpolitikken legges om. Rovviltforvaltningen må gjennomgås med sikte på å etablere nye bestandsmål og å sikre at fastsatte bestandsmål følges opp i praksis. Dette er en forutsetning for at husdyrhold i landbruket fortsatt kan være en robust distriktsnæring og at nye generasjoner kan videreføre og videreutvikle landbruket i distrikter med særlig gode forutsetninger for matproduksjon av høy kvalitet.

Troms Høyre

36. En ny rovdyrpolitikk

Dagens rovdyrpolitikk innebærer blant annet bestandsmål for de fire store rovdirene (ulv, bjørn, gaupe og jerv), og soneinndeling av landet. Politikken har dermed en todelt målsetning med ønske om rovdyr og beitedyrs sameksistens. Resultatet er at beitenæringen og reinsdyrnæringen

opplever faretruende store tap og forhindres i effektivt uttak av skadedyr. Et stort byråkrati som endog baserer seg på en feilslått politikk: Bestandsmålene er oversteget for flere av artene og soneinndelingen fungerer ikke.

Rovdyrene i Fennoskandinavia (Norge, Sverige, Finland, Kolahalvøyen og Karelen) danner én rovdyrstamme. Den norske ulven er ofte betraktet som utrydningstruet, men dette tar ikke hensyn til hverken ulvens vandring over landegrensene eller at det i realiteten ikke finnes noen egen norsk ulvestamme. Som et langt og smalt land vil rovdyr i Norge, etter dagens mål, være å betrakte som utrydningstruet nærmest uavhengig av bestandsstørrelse. Rovdyrstammen etterfylles fra Russland i den grad det blir gjort uttak. Dette er også den generelle situasjonen for de øvrige tre store rovdyprene. Ingen av de internasjonale avtalene som Norge har forpliktet seg til å følge, krever at Norge skal ha en egen rovdyrstamme med gitte bestandsmål. Høyre vil derfor at Norge skal inngå avtaler med Sverige og Finland om felles rovdyrforvaltning.

Påstanden om at norske rovdyr lider av innavl tar heller ikke hensyn til rovdyprenes vandring og mangler dessuten dokumentasjon. På verdensbasis finnes det fortsatt ingen eksempler på små rovdypbestander som dør ut på grunn av innavl, og teorien om dette i Norge er hentet fra kunnskap om husdyr. Alt tyder på at rovdyprene finner leveområder, mat og make selv, uten menneskers hjelp.

Kravet om biologisk mangfold er forståelig, og Høyre ønsker heller ikke de fire store rovdyprene utryddet. I rovdypdebatten tar dette kravet hensyn til kun fire arter. En tredjedel av alle utrydningstruede arter i Norge er knyttet til beitenæringen. Beitenæring og reinsdriftsnæring går en uvis skjebne i møte med dagens rovdyppolitikk. Samisk kultur og levesett må ivaretas. Beitedyprenes lidelser må også tas hensyn til. Tapet er en økonomisk belastning for både bonden og staten, og for lokalbefolkningen er det også en stor og velkjent psykisk belastning. Dette er dokumentert i HUNT.-undersøkelsen

Høyres landsmøte vil:

- Legge tallene for hele Fennoskandinavia, ikke bare Norge alene, til grunn for rovdyppolitikken.
- Fjerne bestandsmålene for ulv i Norge da vi er i randsonen av utbredelsen av ulv i Fennoskandinavia.
- Halvere bestandsmålene for bjørn og gaupe.
- Redusere bestandsmålene for jerv og på sikt erstatte bestandsmål med individmål.
- Åpne for aktiv beskyttelse av beitedyp og jakthunder, ikke bare rent selvforsvar.
- Oppheve soneordningen for rovdyp og beitedyp.
- Etablere felles rovdypforvaltning med Sverige og Finland

Nord-Trøndelag-, Sør-Trøndelag-, Nordland-, Finnmark - og Hedmark Høyre

37. Ja til konsekvens-utredning Lofoten/Vesterålen/Senja

Høyres landsmøte er skuffet over at den rød-grønne regjeringen ikke vil starte en konsekvensutredning av områdene utenfor Lofoten, Vesterålen og Senja (Nordland VI, Nordland VII og Troms II) i denne stortingsperioden.

Det landet og landsdelen nå trenger er vilje til en langsiktig petroleumpolitikk som omfatter alle lovende områdene. En konsekvensutredning etter petroleumslovens krav, er en bred og omfattende utredning som ser både på fordeler og ulemper ved en eventuell åpning.

Det er først i etterkant av en slik grundig utredning den politiske beslutning om åpning eller ikke skal tas.

Ny regjering etter valget i 2013, hvor Høyre er med, vil sørge for at arbeidet med en konsekvensutredning for disse områdene starter umiddelbart.

Troms Høyre

38. Nasjonalt Kompetansesenter For Helikopter

Regjeringen arbeider med etableringen av et Nasjonalt Kompetansesenter For Helikopter (NKSH) knytt til Forsvarets drift og vedlikehold av maritime og taktisk transporthelikopter.

Stortinget har i langtidsplanen for Forsvaret bestemt at Bardufoss flystasjon skal utvikles som hovedbase for helikopter i Forsvaret og et enstemmig Fylkesting i Nordland og Troms har anbefalt regjeringen å etablere et NKSH på Bardufoss.

Høyres Landsmøte mener at en naturlig utvikling av et nasjonalt kompetansesenter for helikopter er i tilknytning til forskning, høyere utdanning, ambulans og redningstjeneste, miljø og ressursovervåkning, sivil luftfart og behov innenfor olje- og offshore virksomhet, samtidig som satsningen på nordområdene blir ivaretatt.

Med en etablert flyskole tilknyttet Universitetet i Tromsø, Luftforsvarets flygeskole, et etablert vedlikeholds- og flymiljø, samt teknisk flyfagutdanning ved Bardufoss videregående skole, vil det være naturlig å legge et nasjonalt kompetansesenter for helikopter til Indre Troms. Et større nordisk selskap innenfor forsvars-, sikkerhets- og luftfart, som er leverandør av vedlikehold og "life cycle" support for helikopter har ytterligere etablert seg på Bardufoss.

Dersom regjeringen *velger å etablere et Nasjonalt Kompetansesenter For Helikopter, mener Høyres landsmøte at regjeringen må etablere dette senteret på Bardufoss.*

Troms-, Nordland- og Nord-Trøndelag Høyre

39. Styrk Norge som energistormakt

Situasjonen i Midtøsten og ukontrollert radioaktiv lekkasje fra atomkraftverk i Japan, har i løpet av meget kort tid endret verdens energidebatt. Dette forplikter en stor energinasjon som Norge til å ta ansvar. Noe som må medføre en mer aktiv og målrettet energidebatt og energiplanlegging i Norge.

Dagens Regjering har enda ikke siden den tiltrådte høsten 2005 fremmet verken energimelding eller petroleumsmelding. Noe som først og fremst avdekker at vi har en regjering som ikke har noen omforenet politikk på energiområdet, og som dessverre heller ikke er i stand til å sende ut signaler om hva slags ambisjoner Norge har på energiområdet.

Situasjonen krever nå handling. Slik Høyre har anvist i sin alternative petroleumsmelding som nylig ble fremmet. I en situasjon hvor verdensøkonomien kan bli påført nye trusler pga kraftig prisøkning på energi, må Norge svare med å åpne for økt engasjement på sokkelen, samtidig som vi må over i en handlingsfase når det gjelder satsing på ny fornybar energi.

Også i en sikkerhetspolitisk kontekst må Norge nå vise handling. Vi må unngå i vår mangel på satsing, politikk og beslutninger å tvinge Europas energikunder til å måtte forholde seg i det alt vesentlige til Russland for fremtiden. En slik løsning er neppe tjenlig for Europa, som både sikkerhetspolitisk og prismessig ønsker å oppnå en større diversitet i sine energileveranser.

I denne sammenheng er det av avgjørende betydning at det opprettholdes et aktivt leteprogram på norsk sokkel, at det iverksettes konsekvensutredning for Barentshavet, Vesterålen, Lofoten og at det iverksettes en stimuleringspolitikk for investeringer innen fornybar energi i Norge. Det må likeledes komme på plass en aktiv nettpolitikk som kan bidra til at produksjon av ny fornybar politikk kan nå sitt marked. Derfor er det totalt uakseptabelt at Norge går glipp av ny fornybar energiproduksjon gjennom at gode energiløsninger hindre pga rigorøse vernebestemmelser.

Regjeringen må også legge til rette for økt energiproduksjon ved å styrke verdiskaping lokalt der hvor energiproduksjonen finner sted. I dag taper nasjonen investeringer og aktivitet pga at flere lokalsamfunn føler at en for liten andel av verdiskapingen blir igjen lokalt.

Høyre vil:

- **Ha på plass en nasjonal energi- og petroleumsmelding.**
- **Imøtekomme det internasjonale energibehovet ved å opprettholde et aktivt leteprogram på norsk sokkel, herunder også iverksette konsekvensutredninger i lovende områder.**
- **Stimulere til økt investeringsgrad og utvikling av lønnsomme fornybare energiskilder.**
- **Legge til rette for økt energiproduksjon ved å styrke mulighetene til lokal verdiskaping.**

Nordland Høyre

40. Redningsselskapet

Redningsselskapet har som følge av bortfall av inntekter, blant annet knyttet til spilleautomater, havnet i en vanskelig økonomisk situasjon.

Redningsselskapet utfører hver dag en svært viktig og god jobb innen kystsikkerhet og beredskap. Redningsselskapet har 25 fast bemannede redningsskøyter i drift med til sammen 162 redningsmenn og sjøfolk. I tillegg disponerer de en betydelig flåte med frivillig mannskap.

Bortfallet av spilleautomatinntekter samt redusert overføring fra staten, har medført et inntektstap i overkant av 240 millioner fra 2005 til 2010.

Høyre krever derfor at Regjering og Storting tar et økt ansvar for kystberedskapen og sikkerheten ved å kompensere for det samlede inntektstapet.

Nordland Høyre

41. Få fart på samferdselsutbyggingen!

Norge er kommet i en uakseptabel situasjon når det gjelder infrastruktur med langsom utbygging og stort etterslep i vedlikehold. En betydelig økning i bevilgningene til samferdsel er nødvendig, men ikke tilstrekkelig for å rette opp forfall og møte utbyggingsbehov. Dagens statsbudsjettfinansiering med sitt ettårige perspektiv, kontantprinsipp og mangel på skille mellom investering og drift, er ikke egnet til å ivareta investeringer i infrastruktur.

I tillegg trenger vi systemendringer: forenkling og forbedring av plansystemet, prosjektfinansiering og selskapsorganisering.

Kvalitetssikring av plan- og utbyggingsprosessene er nødvendig, men dagens kvalitets-sikringssystem er blitt for rigid og bidrar til betydelige forsinkelser og økte kostnader. Flere av trinnene i planprosessen bør drives parallelt for å korte ned planleggingstiden med 2-3 år eller mer.

Prosjektfinansiering vil fjerne usikkerheten knyttet til årlige bevilgninger over statsbudsjettet. Forutsigbare budsjetter og konsentrerte anleggsperioder er en forutsetning for å få effektiv gjennomføring av utbyggingsprosjektene.

Selskapsorganisering i Jernbaneverket og Statens vegvesen vil legge grunnlag for at prosjekter kan vedtas som helhet med komplett finansiering fra dag én og sikre effektiv prosjektgjennomføring innen en vedtatt frist.

Østfold-, Akershus-, Oslo-, Hedmark og Telemark Høyre

Oppland Høyre støtter Oslo, Akershus og Østfold sin samferdselsresolusjon, med følgende tilleggsmomenter:

Et tiltak for å redusere planleggingstiden på samferdselsprosjekter vil være å begrense kommunenes reguleringstid til fire år.

Stamvegnettet – et nasjonalt ansvar

Stamvegnettet er et nasjonalt ansvar. Transporten mellom landsdelene, transporten til og fra Europa og resten av verden er vårt felles ansvar. Bompenger er blitt en viktig kilde til finansiering av stamvegnettet, noe som får uheldige utslag for mange mennesker og lokalsamfunn. Der stamveiene har en overvekt av lokale brukere blir det lokalsamfunnet som betaler nasjonens ansvar. Derfor må det settes et tak på bruken av bompenger. Får stamvegnettet for høye avgifter tar tungtransporten nye veier i bruk, veier som ikke er bygd for dette. På sikt vil dette medføre større ulykkesbelastning på sideveier/lokalveier og en belastning disse veiene ikke er bygd for.

Oppland Høyre

42. Satsing på samferdsel handler om å bygge landet!

Å bygge vei eller jernbane er ikke et mål i seg selv, men et middel for å nå noen overordnede målsettinger. Det handler om å bygge et land der innbyggerne har personlig frihet og livskvalitet. Der vi har attraktive bo- og arbeidsmarkedsregioner som tiltrekker seg kompetent arbeidskraft og der vi kan bevege oss fritt og uten unødig tidsbruk. Næringslivet vårt må ha gode rammevilkår, gjerne bedre enn hos våre konkurrenter. Et konkurransedyktig og produktivt næringsliv er en forutsetning for den fremtidige velferden.

Utfordringene kan være veldig forskjellig avhengig av hvor vi bor. På Vestlandet har vi en utfordrende topografi med fjorder og fjell, der det viktigste er å eliminere flaskehals og bygge fergefrie fjordkryssinger. Og vi må vite at vi kan reise trygt på veier som har en god nok standard og som er sikret mot ras.

I det sentrale østlandsområdet og i og rundt de største byene våre, er trafikkmengden en utfordring. Det betyr at vi må bygge ut kollektivløsninger og jernbane slik at personbefordringen inn og ut av byene blir god og møter den fremtidige folkeveksten. Vi må ha egne fondsbaserte by- og kollektivpakker.

Høyre er opptatt av at vi skal ha et effektivt stamveinett. Det betyr at vi må bygge flere firefelts motorveier der trafikkikkerhet og effektiv transport er hovedfokus. Vi må ha en kyststamvei som korter ned reiseavstandene på vår langstrakte kyst og sikrer god regionutvikling i og rundt regionsentrene. På samme måte som for de største byene, må vi også ha en egen stamveisatsing som sikrer langsiktighet i utbyggingen av våre viktigste samferdselsårer.

Det er et stort etterslep i vedlikeholdet av veinettet vårt, både på riksveiene, men ikke minst på de nye fylkesveiene. Det er behov for et løft for å ta etter dette vedlikeholdsetterslepet. Innbyggerne er ikke opptatt av hvem som har ansvaret for veiene, men at de er gode og fremkommelige. Derfor vil vi etablere et vedlikeholdsfond der avkastningen vil gå til å styrke vedlikeholdet av veinettet.

Økt satsing på samferdsel krever mer effektiv planlegging. Slik det er i dag tar planleggingen alt for lang tid og samfunnet går glipp av store samfunnsøkonomiske gevinster. Samtidig vet vi at beregningsmodellene er for dårlige og undervurderer nytten og trafikkgrunnlaget i viktige samferdselsprosjekter. Vi må reformere måten vi planlegger og organiserer viktige veiprojekter. Mer effektiv planlegging er avgjørende for en økt satsing i samferdselssektoren.

Høyre har i sin alternative transportplan lagt opp til en omfattende bruk av OPS (Offentlig Privat Samarbeid). Dette har vist seg å være en effektiv måte å realisere store veiprojekter med raskere byggestart og gjennomføring, større forutsigbarhet, helhetlig utbygging og med lavere risiko for staten. Samtidig vil Høyre være åpen for å vurdere nye finansieringsløsninger og organiseringsformer i samferdselssektoren. Det viktigste er ikke om prosjektet blir gjennomført ved bruk av OPS, prosjektfinansiering, brukerfinansiering eller rentekompensasjon/statlige lavrentelån, men at prosjektene blir gjennomført!

Høyre vil:

- Øke satsingen på kollektiv- og jernbaneløsninger i og rundt våre største byer.
- Øke utbyggingen av firefelts motorveier.
- Bygge en fergefri kyststamvei.
- Ta etter vedlikeholdsetterslepet på riks- og fylkesveiene.
- Etablere fondsbaserte løsninger for viktige satsingsområder.

- Bruke OPS som en effektiv organiseringsform for samferdselsutbygging.
- Være positiv til alle former for prosjektfinansiering som kan bidra til å realisere prosjektene raskere.
- Effektivisere planleggingssystemet.

Møre og Romsdal Høyre

43. Få fart på samferdselsutbyggingen!

Norge er i en unik posisjon til å øke investeringene i vei og jernbane. Store investeringer må organiseres på en mer effektiv og fleksibel måte enn det dagens statlige finansiering legger opp til. Høyre vil ta i bruk prosjektfinansiering og offentlig-privat samarbeid (OPS) for å få fart på utbyggingen av infrastruktur.

Prosjektfinansiering vil fjerne usikkerheten knyttet til årlige bevilgninger over statsbudsjettet. Forutsigbare budsjetter og konsentrerte anleggsperioder er en forutsetning for å få effektiv gjennomføring av utbyggingsprosjektene.

I tillegg til mer penger trenger vi systemendringer: forenkling og reformering av plansystemet, prosjektfinansiering og selskapsorganisering. Flere av trinnene i planprosessen bør drives parallelt for å korte ned planleggingstiden med 2-3 år eller mer.

Selskapsorganisering i Jernbaneverket og Statens vegvesen vil legge grunnlag for at prosjekter kan vedtas som helhet med komplett finansiering fra dag én og sikre effektiv prosjektgjennomføring innen en vedtatt frist.

Vestfold Høyre

44. Ta vare på våre veier – vårt arvesølv

Norske veier har et vedlikeholdsetterslep på opptil 52 milliarder kroner ifølge en rapport for Kommunenes sentralforbund. Veiene våre må holde en høy standard fordi de skal være trygge for de som ferdes der og fordi næringslivet må få frem varene sine til lavest mulige kostnader. Det er derfor behov for en storstilt "Marshall-plan" både for å bygge nye og vedlikeholde gamle veier.

I konservativ tradisjon setter vi vår ære i å overleve landet i bedre stand enn vi har mottatt det. Dette er viktig for å gi neste generasjon et bedre utgangspunkt enn vi selv hadde. Ved å la være å vedlikeholde våre veier tar vi ikke vare på vårt arvesølv.

Det er god samfunnsøkonomi å bygge og vedlikeholde gode og trygge veier. Ved å bruke et alt for høyt avkastningskrav, en urimelig kort avskrivningstid og andre samferdselskalkyler som gir for lave inntekter og for høye kostnader blir mange viktige veiprojekter stoppet. Resultatet blir at samfunnet satser for lite på en nødvendig infrastruktur. Vei må betraktes som en investering og ikke som en kostnad.

Nye og godt vedlikeholdte veier med midtdeler og autovern der det trengs vil redde mange menneskeliv. Vi vil ikke frata sjåførene deres ansvar, men i et moderne samfunn må kravet til sikkerhet og effektiv fremkommelighet balanseres. Vi vet at godt vedlikeholdte moderne veier

gjør at du kommer deg raskt frem og sikrere hjem. Dessverre går det alt for sent både å bygge veier med midtdelere og med rassikring.

Det er eierne av veiene som har ansvaret for at veiene blir godt vedlikeholdt. Både stat, fylker og kommuner har sviktet sin oppgave ved å ikke vedlikeholde veiene tilstrekkelig. Beregninger viser et etterslep på 6 milliard kroner på stamveiene, 10 milliard kroner på øvrige riksveger som nå er overført til fylkene, 12 milliard kroner på de gamle fylkesvegene og opptil 24 milliard kroner på de kommunale vegene. Staten overførte øvrige riksveger til fylkene uten å sende med pengene som skulle til for å ta igjen etterslepet i vedlikehold.

Høyres landsmøte

- Krever at kost/nytte beregningene for vei gjøres med lengre avskrivningstid, lavere avkastningskrav og med hensyntagen til alle samfunnsøkonomiske gevinster.
- Krever at nye veiprojekter tar høyde for en betydelig trafikkvekst. Videre må kravene til trafikkmengde for å bygge etter nasjonale veistandarder reduseres. Dette gjelder blant annet forhold som antall kjørefelt, veibredde og krav til midtdeler.
- Mener at en rekke nye veiprojekter over hele landet må realiseres fordi forfallet på eksisterende veier har kommet for langt og fordi behovet øker.
- Forventer at alt etterslep i veivedlikehold tas igjen i løpet av neste Nasjonal Transportplanperiode.
- Vil bygge ut flere strekninger sammenhengende, i samarbeide med private (OPS) og i form av livssykluskontrakter.
- Foreslår at staten finansierer etterslepet på de vegene som er overført til fylkene i løpet av maksimum fem år.

Sør-Trøndelag- og Nord-Trøndelag Høyre

45. Høgre ønskjer effektive transportårer!

Gjennom forarbeidet i samband med rulleringa av Nasjonal Transportplan (NTP) har Statens Vegvesen stadfesta det Høgre har sagt lenge, nemleg at Norge har eit vegnett som ikkje held mål. Det trengst nytenking og Høgre sine løysingar innan samferdslepolitikken! Norge har ein infrastruktur med som høyrer til i eldre tiders kommunikasjonsbehov. Ein må ta utgangspunkt i næringslivet og innbyggjarane sitt faktiske behov i dag og i framtida for transport. Det er då på høg tid å finne nye måtar å angripe utfordringane på.

Av ei totallengde på riksvegnettet på 10.400 km er 6.900 km av desse smalare enn kva dei burde vere, og av desse 6.900 km er 1.666 km så smale at dei ikkje ein gong har gul midtstripe. Statens Vegvesen har berekna eit investeringsbehov på 400-500 mrd kr dei neste 30 åra for å få eit rimeleg godt riksvegnett. For å klare dette må ein byrje å jobbe meir heilskapleg. Ein måte å få gjennomført denne lovnaden fortare på er å nytte offentleg-privat samarbeid (OPS) som vil føre til at ein byggjer vegane på halve tida, pluss at ein får system og orden i vedlikehaldet over tid - etter at vegen er bygd.

Vidare må vi erkjenne at forureining er eit aukande problem for oss alle, men spesielt allergikarar og astmatikarar. Drivstoff er ei utfordring, men behov for m.a. biltransport vil vere aukande også i framtida. Rette, trygge vegstrekningar med høve til jamn fart minskar drivstoffbruken og forureininga.

På dagens vegar blir den gjennomsnittlege farten låg. Sjølv på riksvegnettet er det store utfordringar knytt til svingete, smale og uoversiktlige strekningar. I tillegg er fartsgrensene lågare enn 80 km/t på 24% av riksvegnettet som skal vere hovudtransportårene i Norge. I dagens samfunn er også ferjestrekningar flaskehalsar, difor må det vere eit langsiktig mål at en erstattar riksvegferjer med tunellar og bruer.

Sjølv på strekningar mellom Oslo og Trondheim samt Oslo og Bergen kan ein i beste fall rekne med 60 km/t i gjennomsnitt. Den effektive strekninga blir 30 – 40 % lenger enn luftlinja mellom stadene. Dette fordi årene for hovudfaren går innom mange tettbygde strøk. Det fører til konflikt med bebruarane sine behov for tryggleik mtp. fotgjengarar m.m. Dei vil ha fartsdumper, lyskryss, rundkøyringar og andre reguleringar som gagnar staden spesielt.

Alt dette er med på å gje veldig dårlege konkurransevilkår for frakt av varer og tenester. Desse skal gjerne fraktast raskast mogleg over lange avstandar. Det fører også til eit press om å køyre fort på frå før av dårleg eigna vegar.

Dersom ein samanliknar dette med vegar i nabolandet Sverige, kan ein køyre frå Stockholm til Malmö, 600 km, på 6 timar. Dette sjølv om ein stoppar og tek ein kopp kaffi, samt følgjer dei fartsavgrensingane som finst.

Dersom Norge framleis skal vere eit moderne land er det på høg tid å verkeleg satse på infrastruktur. Dette i alle delar av landet kor ein ønskjer at varer og tenester skal fraktast inn og ut. Det som ikkje kan sendast over nettet skal også fram. Og det hastar med å bygge landet.

Arbeidet med trafikktryggleik – ikkje minst meir bruk av midtdelarar i vegbana – må halde fram med minst samme tempo som no.

Høgre krev difor at nye hovudvegar bør planleggast med følgjande mål:

- OPS skal nyttast offensivt for å sikre at betre og tryggare vegar blir bygd raskare
- Investering i ny veg, som er kortare og breiare, definerast ikkje som driftsutgift
- Nye vegar planleggast for ein trafikk som er opp til 50 % større enn ved planleggingstidspunktet
- Målet for nye vegar er at dei skal gå utanfor tettbygde strøk og dermed kunne halde ein gjennomsnittsfart på minst 80 km/t
- Nye hovudvegar skal planleggast med maksimum 10 % ekstra km i forhold til luftlinje

Så lenge fylkeskommunen er gjeldande forvaltningsnivå og vi har den oppgåvefordelinga vi har i dag - er det er avgjerande at vi får statlege overføringar til fylkeskommunane som gjere dei i stand til å utbetre fylkesvegnettet. Det held ikkje at vi berre har fokus på riksvegnettet viss vegane som skal "mate" trafikk inn på riksvegnettet ikkje er funksjonelle.

Sogn og Fjordane Høgre

46. Kraftsamling for trafikksikkerhet

I 2010 ble 17 personer drept og 400 personer skadd på vegene i Hedmark. Dette er uholdbare og tragiske tall. Bak tallene skjuler det seg menneskeskjebner og store lidelser, og for Hedmark representerer disse tallene en stor byrde. De menneskelige lidelsene som følger av dette er størst, men de økonomiske konsekvensene er også store.

Transportøkonomisk Institutt har beregnet de totale ulykkeskostnader ved et dødsfall i trafikken til å være 30 millioner kroner. De totale samfunnsøkonomiske kostnader ved trafikkulykker i Norge antas å være 25-30 milliarder kroner hvert år.

Hedmark Høyre mener at det må settes inn tiltak for å redusere disse tallene. Regjeringens politikk på dette området er for passiv. Det kreves en kraftsamling for å redusere antall trafikkdrepte og skadde i trafikken i Hedmark og på landsbasis. Det er særlig bedre veger, sikrere biler, og et kraftigere holdningsskapende arbeid som kan gi positive resultater.

Hedmark Høyre vil at:

- Det bygges flere midtdele, der det er hensiktsmessig, breddeutvidelse og firefeltsveger i Hedmark, gjerne som offentlig – privat samarbeid
- Bilavgiftene reduseres slik at vi kan få en nyere og sikrere bilpark
- Skoler, myndigheter og interesseorganisasjoner trapper opp sitt holdningsskapende arbeid når det gjelder trafikksikkerhet

Hedmark Høyre

47. Trygg vintertrafikk!

I løpet av noen vinteruker har politi og hjelpemansskaper måttet hjelpe til når trailere, særlig utenlandske, har sklidd av veien, eller satt seg på tvers og sperret hovedveier i flere timer. Bare på Sørlandet har man over noen få uker måttet assistere 300-400 kjøretøy som har sperret Europaveien gjennom landsdelen. Dette gjentar seg hver vinter. Utenlandske trailere er oftest ikke utstyrt med kjettinger, de har for dårlige dekk, og sjåføren har i mange tilfeller ikke økonomisk mulighet til å anskaffe slikt utstyr.

SLIK VIL VI IKKE HA DET LENGRE!

Vi forlanger at dette var siste vinteren med denne type farlige situasjoner. Vi godtar ikke at det gambles med våre liv og vår helse, og at veiene sperres, fordi trailerne ikke er skodd for norsk føre.

Denne vinteren har vi også sett ekstremvær i store deler av Europa. Det vil si at vinterdekk og kjettingpåbud blir mer aktuelt i flere land. Transportbransjen er svært internasjonal, transportører fra hele Europa og fra land utenfor EU-EØS-området konkurrerer om oppdrag. Derfor må vi ha felles lovverk på dette området. Vi godtar ikke at utenlandske selskap danker ut våre egne i konkurransen, fordi de gir blaffen i trafikksikkerheten. Gir blaffen i vår trygghet! Våre liv!

Alle store kjøretøy i Europa skal ha vinterdekk av tilstrekkelig kvalitet. Og full kjettingpakke. Denne bestemmelsen må innarbeides i lovverket i hele EU-EØS-området.

Vest-Agder Høyre

48. Rassikring langs E6 i Nord-Troms

Vinteren 2011 har det gått hyppige ras ved Nordnes i Kåfjord, i tillegg til at E6 over Kvænangsfjellet har vært stengt i lange perioder. Dette har medført at E6 – hovedforbindelsen mellom nord og sør i landet - har vært ufremkommelig, ofte over flere dager i strekk.

Stenging av denne strekningen medfører at Nord-Troms og Finnmark blir avstengt og omkjøringsmulighetene er få og svært lite tilfredsstillende. Alternativet, især for næringstransport, blir ofte omkjøring via Finland. Dette betyr ca 600 kilometer ekstra kjøring.

For næringsliv og øvrige trafikkanter er dette en helt uholdbar situasjon.

Høyres landsmøte forventer at regjeringen sørger for at livsnerven mellom Nord-Troms /Finnmark og resten av landet, – E6 – sikres mot ras, og at oppstart med å bygge tunell gjennom Nordnesfjellet fremskyndes til 2012.

Troms Høyre

49.4 felts vei Oslo - Kristiansand - Stavanger nå - ikke om 33 år!

Vegvesenet har i april utgitt ”Rutevise planer for riksvegnettet” inklusive planer for riksveirute 3 - E18 Oslo – Kristiansand og E39 Kristiansand – Stavanger 2014 til 2043 - som et viktig innspill til revisjon av nasjonal transportplan i 2013.

Dokumentet angir at det overordnede mål for E18 – E39 Oslo – Stavangerutbyggingen er at først om 33 år skal ”mer enn 60 % av hovedtraseen (> 350 km) ha firefelts løsning”, resten ”skal være oppgradert til normal vegstandard”. ”Motorvegstandard etableres på hoveddelen av strekningen mellom Oslo – Mandal”. ”For mer lavtrafikkerte strekninger vestover mot - og i - Rogaland, anses utbedring av tofeltsstrekninger som hensiktsmessig”.

En slik tidsplan for utbyggingen av den strategiske ferdselsåre i Sør-Norge er helt uakseptabel for innbyggerne, nærings og arbeidslivet i de seks fylkene som E 18 – E39 går igjennom.

Vegvesenets utredning peker nettopp på alle gode grunner til raskest mulig å komme opp på firefeltsstandard på hele strekningen:

- E18 Oslo – Kristiansand; E39 Kristiansand – Stavanger; forventes i planperspektivet 2014 - 2043 å opprettholde og å styrke sin funksjon som strategisk ferdselsåre.
- Ruten vil måtte fungere som en hovedtransportåre i en del av landet som i nasjonalt perspektiv forventes å forbli et pressområde i sterk utvikling.
- Verdiskapningen i området ruten går gjennom er stor og utviklingsdrivende for landet. Næringsutviklingen er preget av fremvekst av nye virksomheter, etablering av næringsparker og modernisering.
- For import til Norge fungerer de østre deler tilknyttet ruten som hovedinnfallsporten. For eksport ut av Norge er de vestre områdene viktigst.
- Befolkningen i områdene som sokner direkte til rute 3 vil ventelig få en vekst betydelig over landsgjennomsnittet
- Trafikkmengdene på enkelte strekninger er de høyeste i landet. E18/E39 forbinder to viktige endepunkter; landets hovedstad og kraftsentrene for vår internasjonale olje- og offshore- virksomhet. Ruten går gjennom regioner i sterk vekst og utvikling.
- E39/E18 er underdimensjonert sett i forhold til den formidable økning i trafikken særlig trailertrafikken til og fra Kristiansand – Rogaland - Østlandet. Resultatet ser vi dessverre i antall drepte og trafikkskadde – 94 menneskeliv tapt på E39 på 10 år bare i Vest-Agder

- 25% av strekningen har fartsgrense 70km/t. 87% av strekningen har bredde mindre enn 8,5 m

Høyre vil derfor at:

- Nasjonal Transportplan for perioden 2014 – 2019 må beskrive 4 feltsvei på strekningen Oslo – Kristiansand - Stavanger
- Firefeltsvei Oslo - Kristiansand – Stavanger må heller bygges på 10 år enn 30 år. Offentlig Privat Samarbeid (OPS) er et riktig virkemiddel her.

Vest-Agder Høyre

50. Sats på Hallingdal!

Arbeidsgiversatsen må senkes og det må bygges ny infrastruktur for å videreutvikle Norges største reiselivsregion, Hallingdal.

1. Arbeidsgiveravgift

Hallingdal har i dag en arbeidsgiversats på 10,6 % mot 6,4 % i naboområdet Valdres. For å kunne konkurrere på like vilkår med andre attraktive reiselivsmål bør arbeidsgiversatsen også for Hallingdal plasseres i sone III for arbeidsgiveravgift.

2. Hardangerviddatunnelen

I løpet av 2014 vil ferdigstilling av veiarbeider i og rundt Voss i Hordaland (Vossapakken), Hardangerbroen, innkorting av Rv7 Sokna – Ørgenvika og den nå nært forestående avslutning av utbedringene av Ramsrudhellinga gjøre Rv7 gjennom Hallingdal til den korteste og mest aktuelle sommerveien mellom Oslo og Bergen. Vinterstid vil Hardangervidda gjøre det vanskelig å benytte Rv7 gjennom Hallingdal som den mest aktuelle forbindelse mellom Oslo og Bergen. En tunnel under Hardangervidda vil korte inn distansen mellom øst og vest med ytterligere 15 kilometer, redusere antall høydemeter og dermed redusere CO2-utslipp. Buskerud Høyre mener Hardangerviddatunnelen bør inn i Nasjonal Transportplan 2014-2023 for videre utredning.

3. E-16

Buskerud Høyre mener E-16 som 4-felts vei fra Sandvika til Hønefoss må bygges så raskt som mulig. Det må følges opp med planleggingsmidler i Nasjonal transportplan. For å sikre en rask sammenhengende utbygging av E-16 vil Buskerud Høyre blant annet satse på brukerfinansiering og OPS (Offentlig privat samarbeid).

4. Ringeriksbanen

Buskerud Høyre vil fremskynde en bygging av Ringeriksbanen. Ringeriksbanen vil kunne korte reisetiden mellom Oslo og Bergen med vel en time, gi grunnlag for økt avgangsfrekvens og styrke jernbanens betydning for næringsutvikling i Hallingdal. Ringeriksbanen vil også få betydning for Ringeriksregionen som utbyggingsområde og arbeidsmarked.

Hol Høyre

51. Gjøvikbanen må fornyes - og forlenges

Etter vel 100 år med drift på Gjøvikbanen, er tiden overmoden for oppgradering. I likhet med veiene, må jernbanen fornyes i takt med økende transportbehov og forbedret materiell. Dagens

Gjøvikbanen ble bygget for dampdrift med lav fart og mange stopp. Behovet i dag er helt annerledes. Høyere fremføringshastighet/kortere reisetid, god regularitet og hyppigere avganger er det som skal til for at toget igjen skal komme på offensiven som transportmiddel for mennesker. Da må kjøreveien være så rett som mulig.

Godstransporten er også avhengig av en ny bane. Med dagens trase blir farten for lav til at godstransport på bane er konkurransedyktig. I tillegg må det legges til rette for at godset kommer fram innen avtalte frister.

Høyre går derfor inn for minst tre store fornyelser:

- Banen må kobles sammen med Dovrebanen for å kunne kjøre tog mellom Vestlandet syd for Bergen og Trøndelag/Nord-Norge uten å måtte passere den allerede overbelastede Oslo-tunnelen.
- Det må bygges en forbindelse mellom Jevnaker og Gran for å unngå at togene må snu på Roa. En slik snuoperasjon koster både tid og energi, og reduserer banens konkurransekraft. En slik forbindelse kan bygges uten å ta i bruk mye dyrket mark.
- På deler av strekningen mellom Oslo og Jaren må det på sikt legges ny trasé, både for å kunne utnytte passasjerpotensialet bedre, legge til rette for høyere fremføringshastighet samt samordne traseer for vei/bane for å unngå/begrense inngrep i produktive arealer. Når vi først oppgraderer Gjøvikbanen må det gjøres slik at kjøretiden blir vesentlig redusert. Det må allikevel ikke bety at den bygges med dobbeltspor på hele strekningen. Det bør være mulig å legge inn krysningsspor der det ikke skaper konflikter mellom jernbane og landbruk.

Høyre ser på en ny bane mellom Oslo og Lillehammer via Gjøvik som en nødvendig forutsetning for å utvikle innlandet til et sted folk vil velge å slå seg ned også de neste hundre årene. Vi ser ingen mulighet for å få bygget et veinett som alene kan ta seg av den økende mengden av både passasjerer og gods som ventes fram mot neste århundreskifte.

Av hensyn til miljøet ser vi heller ikke at det vil være ønskelig å øke utslippene fra vei trafikken i noen særlig grad. Derfor er jernbane løsningen. Stortinget må begynne å utrede dette nå, en utbygging vil ta lang tid og det kreves god planlegging. Norge har vi råd til en slik investering nå. Gevinsten får vi tilbake i form av velfungerende regioner, trygge arbeidsplasser, renere luft og høyere trafiksikkerhet.

Oppland Høyre

52. Høgre krev framskunding av planarbeidet for Stad skipstunnel

Stad skipstunnel er eit av dei mest spektakulære samferdsleprosjekt som finst i dette landet. For det første er det den einaste skipstunnelen i verda, for det andre er det eit samferdsleprosjekt som har stor regional og nasjonal effekt til både til lands og til sjøs. Stad skipstunnel vil legge til rette for trygg sjøtransport forbi eit av verdas farlegaste havområde, den vil gie enklare og sikrere transport for næringslivet på begge sidene av Stad-halvøya og den vil legge til rette for ein spennande bu- og arbeidsregion mellom Ålesund og Florø. Stad skipstunnel vil bli eit unikt reisemål som saman med andre naturopplevingar i regionen vil legge til rette både for verdiskaping og næringsutvikling. Derfor meiner Høgre at det er betydeleg samfunnsnytte i å realisere dette viktige prosjektet.

Knapt noko samferdsleprosjekt har vore gjennom så mange utgreiingar. Høgre meiner det er viktig at planlegginga no blir forsert, og vi viser til Høgre sitt alternative statsbudsjett der det er sett av 200 millionar kroner til førebuing av prioriterte OPS prosjekt (Offentleg-Privat-Samarbeid).

SINTEF Bedriftsutvikling har laga ein rapport med klokkeklare konklusjonar om at Stad skipstunnel gje store moglegheiter for arbeidsmarknadsintegrasjon mellom dei no delte regionane nord og sør for Stad. Det er det veksande maritimt/marint næringsliv i Måløy og det maritime/marine verdsleiane næringslivet på Søre Sunnmøre/Ålesund som vil utløyse ein auka arbeidsmarknadsintegrasjon og dermed auka arbeidspending.

I tillegg kjem reiser til flyplassen på Vigra, fritidsreiser, drivstoffinnsparingar, reduserte utslepp og turisme. Stad skipstunnel vil bli ein attraksjon som både vil gje auka småbåtturisme og landbasert turisme.

Stad skipstunnel vil gje auka sikkerheit for sjøfarande med redusert fare for dødsfall og personskader i tillegg til mindre fare for forureining. Dersom meir gods blir overført frå veg til sjø, vil dette kunne føre til reduserte trafikkulykker med vogntog på vegane.

SINTEF konkluderer ut frå prissette og ikkje prissette konsekvensar at Stad skipstunnel vil ha positiv samfunnsøkonomisk netto nytte, og at den derfor bør byggast.

Høgre har sett fram forslag i Stortinget om å fjerne moms på skipstunnelar. Det vil vere eit svært viktig bidrag for å realisere Stad skipstunnel. Det vil gje ein dramatisk betra kost/nytte verdi på prosjektet, og det vil redusere kostnadane med over ein halv milliard kroner. Høgre forventar at dei andre partia støttar det framlegget når det skal handsamast i Stortinget. Høgre ønskjer å bygge Stad skipstunnel som eit OPS prosjekt. Vi meiner vi det er heilt avgjerande for framdrifta i prosjektet at planlegginga blir framskunda, og vil halde fram med målretta arbeid for å starte bygginga av Stad skipstunnel.

Sogn og Fjordane Høgre

53. Pasientens helsevesen

Høyre vil gjøre endre helsevesenet slik at det blir pasientens helsevesen, ikke helsevesenets pasient. Da må makten flyttes til hver enkelt av oss gjennom valgfrihet og et mangfold av tilbud. Pasientmakt blir ikke en realitet før vi får åpenhet om helsevesenets resultater og kompetanse. Høyre har alltid arbeidet for åpenhet, valgfrihet og pasientrettigheter.

Over 270 000 mennesker står i dag i kø for sykehusbehandling. Mange opplever brudd på medisinske fastsatte tidsfrister. Statens Helsetilsyn har slått fast at det er stor sannsynlighet for feil og mangler i forbindelse med diagnostisering av kreft og at dette har svært alvorlige konsekvenser for den enkelte.

Åpenhet om helsevesenets resultater og pasientopplevd kvalitet

Høyre vil at det skal etableres en nasjonalhelseportal etter modell fra Danmark og Tyskland. Portalen skal være et møtested mellom pasient og helsevesen, mellom pasient og pasient, og mellom helsearbeidere. Dette vil kreve en nasjonal standard og investering i elektronisk infrastruktur i helsevesenet. En nasjonal helseportal skal:

- være en informasjonskilde for borgerne om deres egen helse.
- gi pasienten mulighet til å benytte portalen for å dele informasjon om sin helsetilstand med fastlege og spesialisthelsetjenesten.
- gi mulighet for pasienter til å kunne diskutere med andre pasienter med tilsvarende diagnoser innenfor en trygg og anonym ramme.
- være en samhandlingsarena der pasient, primærhelsetjeneste og spesialisthelsetjeneste møtes med bakgrunn i et felles informasjonsgrunnlag om pasienten.
- sikre at pårørende kan ta et hovedansvar for et familiemedlems helse, f.eks. når voksne barn tar ansvar for sine eldre og syke foreldre, eller foreldre som skal følge sine barns sykehistorie.
- gi kvalitetssikret og oppdatert informasjon om diagnoser, sykdommer og aktuelle helsespørsmål.
- gi god informasjon til pasienten om helsetjenesten knyttet til diagnoser vedkommende selv har, og hvilke rettigheter som følger med.
- gi informasjon om sykehusene, spesialistene og fastlegenes tjenester, kvalitet og ventetider.

Fritt behandlingsvalg og nye pasientrettigheter

Høyre har kjempet igjennom fritt sykehusvalg og individuelle medisinske behandlingstidsfrister. Nå er tiden kommet for å innføre fritt behandlingsvalg og nye pasientrettigheter.

Høyre vil:

- Innføre fritt behandlingsvalg der alle pasienter som er gitt rett til behandling kan selv velge mellom alle godkjente helseinstitusjoner, uavhengig av om disse har avtale med helseforetakene.
- Overføre ansvaret for ”raskere tilbake ordningen” til HELFO slik at de kjøper behandling for sykemeldte der hvor en raskest kan få behandling og rehabilitering.
- Innføre krav til at det lokale helseforetaket som har ansvar for pasienten selv skal ta kontakt og sørge for behandling på et annet sted hvis de ser at de ikke kan innfri pasientens behandlingsfrist.

Kreft er en akutt sykdom

Kreftpasienter opplever i dag uholdbare ventetider fra det tidspunktet en sammen med sin fastlege har konstatert mistanke om kreft og til det tidspunktet en har fått gjennomført en forsvarlig diagnostisering og eventuelt behandling. Mange opplever også forsinkelser og feil i forbindelse med videre oppfølging. Høyre mener dette er uakseptabelt og vil gi kreft status som en akutt sykdom. Derfor vil Høyre:

- Innføre en ”48 timers frist” fra mistanke om kreft er konstatert til diagnostiseringen er startet etter modell fra det Danske pakkeforløpet.
- Etablere diagnosesenter ved de største sykehusene for å samle kompetanse og utstyr til å få rask og sammenhengende diagnostisering.
- Etablere takster for helhetlige diagnoseforløp slik at det også kan etableres diagnosesenter i privat regi.
- I forbindelse med den nye kreftplanen skal det etableres en plan for nasjonal dekning av PET/CT på et forsvarlig faglig nivå.

Rogaland Høyre

54. Samhandlingsreform uten inndekning?

Vestfold Høyre er positiv til samhandlingsreformen, men er skeptisk til regjeringens arbeid med reformen. Det har blitt en vane å pålegge kommunene nye oppgaver uten å fullfinansiere dem. Samhandlingsreformen inneholder store omstillinger, og må ledsages av egne omstillingsmidler. Hvis ikke, kan både pasienter og tjenester bli skadelidende.

I forslaget til ny kommunal helse og omsorgslov er de viktigste konkrete endringene for kommunene og befolkningen beskrevet som “departementet gir forskrift”. De økonomiske konsekvensene er ikke tilstrekkelig utredet.

Lovforslaget vil styrke Helse og omsorgsdepartementets posisjon i forhold til kommunesektoren. Ikke minst gjelder dette grensdragningen mellom kommunenes og spesialisthelsetjenestens ansvars-områder. Ved forskrift kan departementet bestemme kommunenes ansvar for medfinansiering og kommunens ansvar for utskrivingsklare pasienter. Det samme gjelder for en rekke andre områder.

Vestfold Høyre krever derfor at Regjeringen gir klare løfter om økonomisk kompensasjon for merutgifter forårsaket av samhandlingsreformen.

Vestfold Høyre

55. Lik rett til helsehjelp for alle

Senior Høyre slutter seg til intensjonene i samhandlingsreformen og mener at en rekke oppgaver som i dag utføres av spesialisthelsetjenesten i sentraliserte sykehusfunksjoner, kan desentraliseres. En oppgaveoverføring fra stat til kommune må imidlertid innebære at det følger penger med.

Endret oppgavefordeling som følge av samhandlingsreformen vil innebære mindre ressursbruk i sykehusene for berørte funksjoner. Dersom kommunene skal kunne ivareta pasientenes medisinske behov og gi forsvarlig og riktig behandling, må kommunene få et økonomisk utgangspunkt som gjør det mulig å kunne ivareta de nye oppgavene.

Om man utarbeider aldri så gode avtaler og rutiner, så viser erfaringer at det i enkelt tilfeller kan oppstå situasjoner hvor parter kan være uenige om hvem som har ansvaret. Dette kan også skje i samhandlingen mellom sykehus og kommuner. Dette må ikke skje når det gjelder behandlingsansvaret for pleietrengende. Derfor må det utarbeides rutiner for hvordan slike situasjoner skal løses for å unngå at pleietrengende faller mellom to stoler.

En måte å løse dette på kan være at sykehusene (spesialisthelsetjenesten) skal være forpliktet til å overta den pleietrengende ved uenighet. Tvister må løses i ettertid, eventuelt ved en form for tvungen voldgift eller liknende, og den tapende part må dekke alle utgifter.

Lik rett til helsehjelp uavhengig av kjønn, alder, etnisitet og bosted er et grunnleggende prinsipp i norsk helsevesen. Samhandlingsreformens gjennomføring må sikre at dette prinsipp videreføres. Det innebærer at man ikke gjennomfører eksempelvis kommunal delfinansiering ved sykehusinnleggelse av personer over 80 år. Senior Høyre mener at helsetjenester må ha en finansiering som er uavhengig av pasientenes alder.

Senior Høyres Landsforbund

56. Høyre krever at kommunene får tilført tilstrekkelig økonomi til å ivareta det faglige innholdet i Samhandlingsreformen

Høyre vil be regjeringen om å tilføre nødvendig økonomisk dekning for de oppgavene som følger med samhandlingsreformen.

I den forbindelsen er det mange hensyn å ta; kommunestørrelse, geografi, lokal kompetanse og behov for å styrke og beholde den. Det viktigste er at alle innbyggerne i Norge kan føle trygghet for sine liv, og ivaretakelsen av sin helse så nært sitt hjem som det er faglig forsvarlig.

Finmark Høyre

57. Alle skal få den hjelpen de trenger, når de trenger den.

Høyres mål i helsepolitikken er at alle skal få den hjelpen de trenger, når de trenger den. Skal vi lykkes med det, kreves en satsning på kvalitet, fornuftige prioriteringer, kompetanseheving og effektiv drift, ledelse og sykehusstruktur. Og, det betyr at det offentlige må samarbeide med de ideelle og kommersielle aktørene som kan gi et velferdsloft til brukere og pasienter.

Høyre ønsker å ha et desentralisert helsetilbud, der mest mulig av ansvaret ligger lokalt, men der viktige beslutninger som angår kvalitet og trygghet for pasientene fattes sentralt. Det skjer over tid store endringer i helsesektoren, både hva gjelder sykdomsbilde, demografi, geografi, økonomiske rammer og kunnskapsutvikling. Dette betyr at det må gjøres endringer i måten norsk helsevesen er organisert. Skal pasientene sikres en best mulig behandling, må oppgavefordelingen mellom sykehus endres. Vi vet at mange mindre sykehus ikke har tilstrekkelige fagmiljøer for å sikre en tilstrekkelig god og kvalitativ behandling av pasientene.

Høyre er svært bekymret for at viktige, private supplementer for eksempel innen røntgen, står i fare for å legges ned. Det trengs en ny anbudspraksis som sikrer det varierte og mangfoldige helsetilbudet, inkludert de private supplementene.

Høyre mener det er avgjørende for innbyggerne at en sikres et fullverdig akutt sykehus i hvert fylke.

Høyre mener det også må innføres fritt sykehusvalg ved akutt innlegging. Ordningen skal avgrenses til sykehus innen fylket.

Telemark Høyre

58. Høgre set fokus på kor viktig ei god følgjeteneste er for fødande kvinner

Vi har eit langstrakt land med særskilte utfordringar når det gjeld avstand, veg, ferjer og vér. Fødande kvinner veit ikkje når ein fødsel set i gong, og dette er difor ein akuttsituasjon. Når dei raud-grøne no har lagt ned eller trugar med å legge ned fødeavdelingar eller fødestover, vil Høgre framheve kor viktig det er at følgjetenesta er god.

Den siste tida har det blitt ei stadig, sterkare sentralisering av fødselsomsorga. Frå 60-talet og fram til no, ser vi at talet på fødslar utanfor sjukehusa har auka til nærmare 600 per år. Med redusert tal fødeavdelingar og fødestover, vil dette talet auke.

Derfor er det viktig at kvinnene blir sikra ei god følgjeteneste. Høgre er opptekne av at fødande kvinner skal ha trygge og gode rammer rundt fødselen, også dersom det er lang reiseveg til fødeavdeling. I dag er det føretaka som bestemmer om ein skal tilby følgjeteneste. Det er dei fødande med fare for komplikasjonar som må sendast til fødeavdelingar, og som derfor får lengst reiseveg.

Høgre meiner at dei med over éin times reiseveg til sjukehus, skal ha rett på jordmor som følgje i ambulanse. Dei tilsette i ambulansane skal ha minimum tre års høgskuleutdanning innan helsefag. Dette skal gjelde alle fødande kvinner og uavhengig av kompleksiteten som er førespegla.

Høgre skal gjere det muleg for alle å bu der dei ønskjer, og samtidig ha trygghet og tillit til at ein får ein god fødselsomsorg.

Sogn og Fjordane Høgre

59. Styrking av brannvernkompetanse

Forskriftskrav om utdanning av deltidspersonell ble iverksatt 01.01.07 av Stortinget, med en overgangsperiode fram til utgangen av 2012. Innen da har Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap varslet til kommunene at kravene om utdanning av brannmenn må være oppfylt. I siste halvdel av 2008 og første halvdel av 2009 erfarte vi en markant økning i forespørsler om oppstart av regionale grunnkurs for deltidspersonell. Dagens driftsrammer ved Norges Brannskole er ikke tilstrekkelige for å dekke den etterspørselen. Det ble derfor satt stopp for oppstart av nye grunnkurs for deltidsmannskaper. Ved årsskiftet var det 41 kurs som sto på venteliste for å starte opp.

Det er kritisk for brannberedskapen at personellet ikke har nok eller riktig kompetanse for å ivareta sikkerheten for seg selv eller publikum. Brannutdanningen har vært den store taperen over flere år og det synes som om at det ikke blir tatt på alvor. Det er i dag 5000 deltids mannskaper og et etterslep på ca 1000 heltids mannskaper som ikke får utdanning.

For å stå mest mulig rustet til å takle brannvernarbeidet, trenger man de beste trenings- og øvingsanlegg. Som et nasjonalt utdanningscenter, tilføres Norges brannskole for lite midler til fornying av utstyr og infrastruktur, samt vedlikehold, renovering og utvikling av øvingsfelt. Vi er gjort kjent med at Norges brannskole i løpet av kort tid risikerer å måtte stenge deler av eller hele øvingsfeltet, fordi vedlikeholdet ikke tilfredsstillers dagens krav.

For å arbeide for å få tryggere lokalsamfunn, vil Høyre:

- øke bevilgninger til Norges brannskole slik at brannmannsutdanningen kan følge forskrift om dimensjonering og organisering av brannvesen, av 2007
- Norges brannskole må gis tilstrekkelige midler for at øvingsanleggene tilfredsstillers dagens krav

Nordland Høyre

60. Oppland Høyre erklærer kriminelle MC-klubber uønsket!

De kriminelle motorsykelklubbene vokser i størrelse rundt om i Norge. Over få år har antallet etableringer av klubber som Hells Angels, Bandidos, Outlaws og Coffincheaters, eller som er tilknyttet disse fordoblet seg. Disse klubbene defineres av seg selv som 1%-klubber, altså klubber som lever på utsiden av samfunnet og kun retter seg etter normene og reglene innenfor den bestemte klubb. Miljøene består av nettverk av varierende størrelse som står for mer og mer av den organiserte kriminaliteten i Norge, og da spesielt voldsforbrytelser, narkotika og torpedovirksomhet. I klubbene Hells Angels og Bandidos er det påvist at henholdsvis 75% og 62% av medlemmene er tidligere straffedømte. Antallet kriminalsaker i Norge hvor MC-klubber er involvert speiler tallene.

Vi i Oppland Høyre ønsker et tryggere lokalsamfunn. MC-klubber som er tilknyttet såkalte 1%-miljøer utgjør en trussel for lokalsamfunnene, så vel som i byene. Disse klubbene bruker frykt som fremste virkemiddel, noe som virker som en hindring for innbyggerne i de berørte områdene til å stå ut å si hva man mener. Et stort problem er også rekrutteringen av ungdom til miljøene. Dette er gjerne ungdom som allerede befinner seg i risikogrupper eller på ”skråplanet”. I Danmark har Hells Angels opprettet en egen ungdomsorganisasjon.

Vi i Oppland Høyre må jobbe aktivt for å hindre etablering av nye miljøer, styrke politiet med ressurser og fremfor alt hindre rekruttering til Miljøene. Kommuner landet over inngår samarbeid for å hindre etablering av nye kriminelle klubber og erklærer klubbene uønsket. Oppland har i dag en kjent kriminell motorsykelklubb, men nærheten til Oslo-området og nærliggende MC-klubber gjør distriktet vårt attraktivt for rekruttering. Det at Oppland Fylke og dets kommuner står samlet mot disse miljøene er viktig for å understreke at de ikke er ønsket her, og at vi kan hindre videre fotfeste for disse miljøene.

Oppland Høyre må jobbe for et trygt lokalsamfunn og vil derfor at:

- ***Oppland Fylkeskommune tar sterk avstand fra alle 1% MC-miljøet og ser at alle fylkets kommuner erklærer 1%-klubber for uønsket.***
- ***Kommunene i fylket inngår et samarbeid mellom politiet i saker som omhandler 1%-miljøer og andre kriminelle MC-klubber.***
- ***Oppland fylkes kommuners arbeid mot organisert kriminalitet, herunder 1 % MC-miljøet / supportklubber, organiseres tverrfaglig og i tett samarbeid med politiet. Erfaringer som finnes i andre land, kommuner, politidistrikt, KS og Kripos brukes aktivt.***
- ***Det skal arbeides målrettet gjennom SLT (Samordning av lokale kriminalitetsforebyggende tiltak) for å hindre at ungdom blir rekruttert til organisert kriminalitet og 1 % MC-miljøet.***
- ***Oppland fylke og dets kommuner etterspør ytterligere informasjon om 1%-miljøer og vil bruke dette i kampen mot de kriminelle miljøene.***

Oppland Høyre

61. Trygge lokalsamfunn

Politiet har et særskilt ansvar for den generelle tryggheten i samfunnet. Høyre mener et nært, tilstrekkelig bemannet og kompetent politi er helt avgjørende for å sikre trygge lokalsamfunn.

Fravær av lokalt politi gir grobunn for kriminalitet. Risikoen for at kriminelle blir tatt blir mindre, og sannsynligheten for kriminalitet øker.

Samtidig er nærpolitimodellen under press, med stadige diskusjoner om nedleggelse av lensmannskontorer. Politiet er for dårlig bemannet. Og vi ser at nyutdannede politistudenter er usikre på om de får arbeid i politiet. Dette er en følge av regjeringens politikk.

Høyre mener at kommunene også har en viktig rolle, og at de i samarbeid med politiet kan bidra til å øke tryggheten i lokalsamfunnet. Dette gjelder tiltak innen forebyggende og holdningsskapende arbeid, og eksempelvis i forhold til fysisk utforming og tilrettelegging av uteområder.

1 % MC-gjengene Hells Angels, Bandidos og Outlaws, og deres støtteklubber, etablerer seg i stadig flere kommuner. Dette er en utvikling som må stoppes. I følge Kripos er disse miljøene blant landets best organiserte kriminelle nettverk. Politiet må samarbeide med kommuner og frivillige i lokale lag og organisasjoner for å hindre at disse klubbene får rekruttert nye medlemmer og etablert seg på nye steder.

Høyre mener det må gjennomføres en bredt anlagt politistudie for å sikre riktig dimensjonering og ressursbruk i fremtiden. Politiet må settes i stand til å møte morgendagens kriminalitetsbilde.

Høyre vil styrke politidekningen opp til svensk nivå innen 2020 (2 tjenestemenn pr. 1 000 innbyggere). Første skritt er å øke antallet polititjenestemenn med 2 000 innen 2015. Dette gir mer synlig og tilgjengelig politi, som har kapasitet til å forebygge og bekjempe kriminalitet. Dette skaper trygge lokalsamfunn.

Buskerud Høyre

62. Et tryggere samfunn

Høyre har som mål om at alle skal kunne føle seg trygge både hjemme og ute. Alle ønsker vi å ferdes i trygge omgivelser, og vi ønsker at våre barn og unge skal vokse opp uten å bli innblandet i, eller ofre for, vold eller rusmisbruk. Trygghet er en del av den norske velferden.

Trygghet, politi, barn, oppvekst, nulltoleranse mot narkotika og ”bry seg” er ord som kjennetegner Høyres politikk for trygge lokalsamfunn.

Politiet trenger økte ressurser, ikke færre. Også fordi sakene blir mer kompliserte, forbrytere opptrer i grupper og er ofte godt organisert og mobile.

Landsdeler som i perioder vil ha en befolkning som dobles om sommeren, vil også oppleve spesielt store problemer i sommermånedene. Lensmannskontorene tvinges til å holde sommerstengt på grunn av bemanningsproblemer og økonomi. Mobil politistyrke må etableres og som kan settes inn når folketallet stiger om sommeren.

Høyre vil:

- Styrke politiets kapasitet til å avdekke og bekjempe kriminelle nettverk som opererer på tvers av distrikts- og landegrensene
- Ha et mer synlig og tilgjengelig politi

- Slå ned på kjente omsetningsplasser for narkotika og gå imot ethvert forslag om frisoner for narkotika.
- Øke politiets driftsbudsjetter, samt sikre at tunge ressurskrevende kriminalitetssaker ikke må dekkes inn via politiets driftsbudsjetter.
- Sende et tydelig signal ved å skjerpe straffene for gjengangerkriminalitet, samt sørge for at det etableres flere gjengangerprosjekter i politidistriktene.
- Utvide muligheten for at for eksempel sivilt ansatte arrestforvarere, grensekontrollører etc kan utføre flere oppgaver for eksempel i form av patrulje og ivaretagelse av ordensoppgaver i tillegg til sine primæroppgaver.
- Kreve en nasjonal strategi for økt og effektiv bruk av sivilt ansatte i politiet for å frigjøre politiresurser.
- Etablere mobil politistyrke som kan settes inn når folketallet stiger om sommeren

Vest-Agder Høyre

63. Fjern momsen som legges på toppen av de kommunale avgiftene.

De kommunale avgiftene har de seneste årene økt langt mer enn den generelle prisutviklingen i Norge.

Innbyggere i kommuner som sliter med dårlig økonomi, og derfor har høye kommunale avgifter, betaler opp til flere tusen kroner mer i ”kommunal” moms enn innbyggere i kommuner med god økonomi.

På denne måten bidrar staten til å øke avgiftsnivået i svake kommuner langt utover det som er nødvendig for den kommunale driften. Dette gjør det også vanskeligere å rekruttere nye innbyggere i konkurranse med ”lavavgiftskommuner”.

Å beregne merverdiavgift på avgifter bidrar heller ikke til å legitimere momssystemet blant den vanlige innbygger.

Et vedtak som dette fra Høyres landsmøte vil bidra meget positivt i den valgkampen som nå står for døren.

Sauherad Høyre

64. Mer makt til enkeltmennesket og kommunene

Den private eiendomsretten er en grunnleggende rettighet i et demokrati. Råderetten til store verdier og arealer er i de senere år flyttet fra private til staten. Høyre vil styrke det private eierskapet og den private eiendomsretten.

Avgjørelser knyttet til arealutnyttelse og disposisjon av privat eiendom oppleves av mange som konfliktfylt og for sentralisert. Selv små bygge- og arealsaker kan versere i forvaltningsapparatet i årevis til stor frustrasjon for enkeltmenneskene. Det er mange skrekkeksimpler på dette bl.a. i Vestfold.

Plan-og bygningsloven fremstår som unødig komplisert og kostbar for enkeltmennesket, samtidig som den bidrar til økte byggekostnader og dermed høyere kostnadsnivå for boligkjøperne.

Nasjonalt lovgivning gir rammene for utøvelse av lokal myndighet. For Høyre er det viktig at skjønnsvurderinger tillegges lokale folkevalgte organer. Skjønnssavgjørelser bør fattes av lokale myndigheter og ikke av overliggende organer som fylkeskommunen og staten. Det er behov for en bedre balanse mellom statlige og lokale myndigheters makt innen arealforvaltningen. Kommunene må gis større handlingsrom.

Desentralisering av makt i arealforvaltning kan gi mer ulike løsninger i ulike kommuner og ta opp i seg de store forskjeller det er mellom kommuner selv i vårt lille fylke. Vestfold Høyre krever en vitalisering av lokaldemokratiet og kommunal selvråderett.

Vestfold Høyre

65. Dårligere kvalitet med flere skjemaer!

Blir kvalitet og rettsikkerhet nødvendigvis bedre med flere blanketter, og tyngre saksbehandling?

Den nye plan og bygningsloves konsekvenser for byggebransjen har begynt å vise seg. Småfirmaer sliter med å følge opp. Kommunen har fått en tyngre saksbehandling og den enkelte utbygger har mistet mye innflytelse over hvordan egen bolig skal se ut da regelverket har blitt adskillig mer detaljert.

Reglene knyttet til ansvar ved oppføring av sykehus, opera eller en ordinær enebolig er de samme. Dette må forenkles. Reglene burde skille mellom store byggeprosjekt og eneboliger. Skjemaene og kravene til dokumentasjon ved enkle bygg må forenkles.

I dag er kommunen fratatt muligheten til å være en veileder, og jobber i dag kun med registrering og rapportering. Veileder og kontrollfunksjonen er i dag overført til hvert enkelt byggefirma. Den kommunale bygningskontrollen er borte. Ute i distriktene og overfor små firmaer var dette tidligere en god støttespiller og veileder. Dagens kompliserte regler gir derfor store kapasitetsproblemer for små firmaer. Oppgavene og ansvaret på mindre prosjekter er lik den store entreprenører på store prosjekter har.

Den nye loven har blitt en stor belastning for små foretak. Saksmengden for kommunene er unødvendig stor. Den enkelte blir fratatt muligheten til å bestemme selv. Samt at kostnadene i de enkelte ledd blir unødvendig store. Hedmark Høyre foreslår derfor en kraftig forenkling og liberalisering av dagens plan- og bygningslov.

Hedmark Høyre

66. Gjennomgang av fylkeskommunens eierskap i næringslivet

Offentlig eierskap bør være godt begrunnet, for eksempel på bakgrunn av viktige strategiske årsaker eller sterke samfunnsinteresser. Dersom det ikke finnes slike årsaker er det ingen grunn til at det offentlige skal eie næringsvirksomhet.

Vi ser dessverre flere eksempler på at offentlig eid næringsvirksomhet i Hedmark ikke får realisert sitt utviklingspotensial. Store verdier kunne vært bedre forvaltet av private eiere. På bakgrunn av dette vil Hedmark Høyre at Hedmark fylkeskommune tar en fullstendig gjennomgang av sine eierinteresser, med sikte på å redusere sitt samlede eierskap i næringslivet betydelig. Dette bør skje i løpet av den neste fylkestingsperioden.

Hedmark Høyre

67. Sterkere sammen

For Høyre er verdier som demokrati, yringsfrihet og respekt for enkeltmennesket grunnleggende for et flerkulturelt Norge. Vellykket integrering bygger på gjensidighet i plikter og rettigheter.

Den avgjørende forutsetningen for en harmonisk samfunnsutvikling er at innbyggerne er i stand til å ta ansvar for egne liv. Hovedansvaret for dette ligger hos den enkelte, samtidig som myndighetene må bidra til å gi nye borgere en sjanse til å bli en del av det norske samfunnet.

Høyre vil fortsatt føre en streng og rettferdig innvandringspolitikk. Mennesker med rett til opphold i henhold til norsk lov, skal få opphold. Samtidig vil Høyre føre en mer aktiv returpolitikk, hvor personer som ikke fyller vilkårene for opphold skal sendes raskt ut av landet.

Språk

Kulturell variasjon gir utfordringer, men er også en styrke. Innvandring er en kilde til mangfold, muligheter, kreativitet og kulturell utveksling. Nøkler til god integrering er språk og arbeid. Gjennom arbeid lærer man seg språket, får kontakt med mennesker, og en helhetlig forståelse av hvordan samfunnet fungerer.

Høyre løftet under Bondevik II-regjeringen integreringspolitikken som et særskilt viktig område. Rett og plikt til norskopplæring ble innført, og introduksjonsordningen opprettet. Høyre vil fortsette å styrke innvandreres mulighet til å lykkes gjennom nøkkelfaktorene *språk* og *arbeid*.

Motivasjonen blant innvandrere til å lære seg norsk er ofte større enn det offentlige språkopplæringstilbudet. Derfor ønsker Høyre en vesentlig utvidelse av språkopplæringen og å innføre muntlig og skriftlig eksamen i norsk og samfunnskunnskap etter endt kurs. Høyre ønsker å legge til rette for å godkjenne elever med minoritetsbakgrunns morsmål som 2. fremmedspråk i den offentlige skolen.

Språkopplæring bør også bli en rettighet for ledigmeldte arbeidsinnvandrere fra EØS-land i Norge. Arbeidsledighet bør ikke ekskludere en fra å ta del i språktrening. Slik opplæring vil gi arbeidssøkende innvandrere ytterligere kvalifikasjoner, og kan bidra til at de raskere kommer inn i arbeidslivet.

Høyre vil også gi alle barn et bedret språkopplæringstilbud gjennom å styrke tilbudet med fireårskontroll og tilpasset oppfølging av det enkelte barn.

Arbeid

En god integreringspolitikk er grunnlaget for et velfungerende arbeidsmarked. Innvandrere har evner og ressurser som Norge har bruk for. Arbeidsinnvandrere utgjør den største gruppen innvandrere som kommer til Norge, og den største andelen kommer fra EU/EØS området.

Arbeidsinnvandrere er en ressurs for samfunnet, og vil bidra til å styrke grunnlaget for fremtidig velferd. Samtidig er det en utfordring at Norge ikke tiltrekker seg nok høykvalifisert arbeidskraft. I dagens kompetansebaserte globale marked må Norge tiltrekke seg nettopp høykvalifisert arbeidskraft for å være konkurransedyktige i fremtiden.

En av utfordringene er at Norge har relativt lave lønninger for høyt utdannede, kombinert med høy beskatning. Videre er det tidkrevende og vanskelig å få søknaden om arbeidstillatelse godkjent av UDI.

Høyre vil forenkle byråkratiet og forkorte behandlingstiden, blant annet gjennom forenklede krav og ved å gi forhåndsgodkjente bedrifter anledning til å ansette mennesker i perioden mens søknaden behandles. Høyre vil også fjerne taket på antall mennesker som kommer inn under den såkalte spesialistkvoten.

Høyre har tro på positive incentiver, snarere enn kvotering, for å stimulere til integrering. Høyre ønsker å opprette et forvaltningsakademi som gir intensiv opplæring i offentlig forvaltning for akademikere med innvandrerbakgrunn. Dette kan være en god måte å øke rekrutteringen av innvandrere til sentrale stillinger i offentlig forvaltning.

Samtidig som det er viktig å gjøre noe med dagens rammer for arbeidsinnvandring, er det viktig å tenke langsiktig i forhold til fremtidige løsninger. Bare 5 % av innvandrerne som søker seg til EU-landene har høyere utdanning eller er faglærte, mot over 50 % av dem som får oppholdstillatelse i USA. Høyre vil vurdere en helhetlig endring av arbeidsinnvandringspolitikken, blant annet ved å se på erfaringene EU og USA har gjort seg på feltet. Høyre ønsker derfor å vurdere et såkalt "Blått Kort" lik EU-landene, etter modell fra det Amerikanske "Green Card". Det blå europeiske arbeidskortet er en arbeidstillatelse for hele EU (Direktiv 2009/50/EC) som gir høykompetent arbeidskraft tilgang til å arbeide og bosette seg i EU.

Høyre vil:

Språk:

- Utvide språkoppleringen ved å øke antall timer med språk i introduksjonsordningen til minst 600 timer
- Sikre kommunene refusjon for utvidelse av språkopplering
- Innføre muntlig og skriftlig eksamen i norsk og samfunnskunnskap etter endt kurs
- Legge til rette for å godkjenne minoritetslevers morsmål som 2. fremmedspråk
- Innføre språkopplering som et obligatorisk tilbud for ledigmeldte arbeidsinnvandrere fra EØS-land
- Gi alle barn et bedret språkoppleringstilbud gjennom å styrke tilbudet med språkkartlegging ved fireårskontroll, og tilpasset språkopplering av det enkelte barn i alle kommuner

Arbeid:

- Forenkle byråkratiet for høyt kvalifiserte arbeidsinnvandrere
- Gi forhåndsgodkjente bedrifter og institusjoner mulighet til å ansette arbeidsinnvandrere for arbeidstillatelsen er formelt godkjent
- Opprette et forvaltningsakademi for akademikere med innvandrerbakgrunn
- Fjerne taket på antallet som kommer inn under spesialistkvoten
- Innføre "Blått Kort" for høykvalifisert arbeidskraft etter den amerikanske "Green Card"-modellen

- Etablere en enklere og raskere ordning for godkjenning av utenlandsk utdanning
- Stimulere til samarbeid mellom arbeidslivet og språkopplæringssentra med sikte på å sikre gode praksisplasser

Høyres Mangfoldsutvalg, Buskerud- og Larvik Høyre

68. Demokrati og menneskerettigheter må gis større plass i norsk bistandspolitikk

Utviklingen i Nord-Afrika og Midtøsten de siste månedene viser at flere av de autoritære regimene i disse landene ikke tåler tidens tann, og demokratiske bevegelser presser seg frem. Dette viser styrken i de liberale, demokratiske ideer og verdier.

For å unngå at disse landene havner i et maktpolitisk vakuum bør det internasjonale samfunn støtte opp om de demokratiske gruppene, slik at vi kan bidra til en ordnet og fredelig overgang fra diktatur til demokrati.

Det å bli kvitt en autoritær leder fører ikke nødvendigvis til demokrati. Målet må være frie og reelle valg, og det kommer ikke uten at befolkningen føler eierskap til prosessene og at det skjer på deres premisser.

Norsk bistand handler i dag i stor grad om fattigdomsbekjempelse. Det er et viktig og riktig mål. Men samtidig ser vi at menneskene i disse landene kjemper for sin politiske frihet. Det er en like stor del av den menneskelige utvikling, og bør få større plass i norsk bistandspolitikk. En måte å gjøre dette på er å jobbe mer målrettet for å styrke yringsfrihetens vilkår og de demokratiske institusjonene, da særlig parlamentet og de politiske partiene. Det er de som er bindeleddet mellom maktutøver og befolkningen. Det er de som kan stilles til ansvar for den politikken som føres. For å bekjempe korrupsjon, er det viktig at mottakerne underlegges generelle krav til utvikling av politiske prosesser og respekterer menneskerettighetene. Dette må i større grad kontrolleres underveis, og regimer som gjentatt ganger bryter elementære menneskerettigheter og trener en demokratisk utvikling bør ikke motta støtte fra Norge.

Oslo Høyre vil:

- At demokratiutvikling, rettstat, markedsøkonomi og menneskerettigheter skal få en større plass i norsk bistandspolitikk.
- Underlegge mottakere av bistandsmidler strengere krav til demokratiutvikling og respekt for individers grunnleggende sivile og politiske rettigheter.
- Kutte støtten til regimer som gjentatte ganger bryter disse kravene.
- Gå bort fra å gi ren budsjettstøtte til mottakere av norske bistandsmidler.
- Gå bort fra bruttonasjonal målet og over til resultatstyring av bistandsmål.
- Styrke Utenriksdepartementets kontrollvirksomhet overfor NORAD.
- Arbeide for å fremme kvinners rett til liv, helse, stemmerett og å ha eiendom.
- Styrke mulighet for skole og utdanning i mottagerlandene.

Oslo Høyre

69. Fri handel for verdens fattige

Høyre har en grunnleggende tro på handel, og at vi gjør hverandre bedre ved å utnytte hverandres fordeler, kunnskap og ressurser.

Handel på tvers av landegrensener har ført til en velstandsøkning, forbedring av levestandard, og økonomisk vekst ulikt noe verden har sett tidligere i historien. Ingen virkemiddel i har løftet flere ut av fattigdom enn handel. Dessverre er mange land stengt ute fra denne velstandssirkelen i dag. I dag har de 48 fattigste landene i verden, de såkalte MUL-landene (minst utviklede land), tollfri adgang til det norske markedet. Ettersom disse landene har lite å selge, fungerer dette mer som symbolpolitikk enn noe annet. I regjeringens egen erklæring står det at de vil gi bistand til MUL-landene for å gjøre dem "i stand til å utnytte sine handelspreferanser". Det er lite som tyder på at regjeringen er interessert i å gjøre fattige land i stand til å handle med Norge.

Namibia, Botswana og Swaziland hadde f.eks. toll- og kvotefri markedsadgang for landbruksprodukter til Norge inntil de faktisk begynte å selge noe. Da Namibia begynte å selge lammekjøtt til Norge la regjeringen ned en kvote på 400 tonn lammekjøtt for disse landene. Logikken synes å være at vi bare kan tillate at fattige land utvikler seg til et visst nivå. I det handelen begynner å fungere, er Norge mer opptatt av å beskytte næring i verdens rikeste land fremfor å la fattige konkurrere med det de kan tilby.

Norge har i WRO vært en av de største bremseklossene når det gjelder fattige lands markedsadgang. Det er få land som har høyere importbarrierer på matområdet enn Norge. Høyre vil snu denne utviklingen, og mener at Norge må gå foran med et godt eksempel, og åpne våre markeder uavhengig av hva andre måtte gjøre. Både norske forbrukere og verdens fattige tjener på fri handel.

Høyre vil derfor utvide antallet land med toll- og kvotefri markedsadgang i Norge til å gjelde samtlige utviklingsland. Høyre vil også regulere dette med anti-dumping tiltak for å hindre at nyindustrialiserte land bedriver massiv prisdumping av varer i Norge for å hindre andre land å etablere seg.

Mange land har også gode kvalitetsprodukter de ønsker å selge, men mangler de nødvendige kontrollrutinene for å kunne bevise at varene deres oppfyller de strenge helsemessige krav Norge og andre vestlige land stiller for å tillate markedsadgang

Høyre vil derfor:

- Gi alle u-land tollfri- og kvotefri adgang til det norske markedet.
- Innføre tiltak mot eventuell prisdumping av varer i Norge
- Tilby veterinærhjelp og teknologisk assistanse til land som sliter med å tilfredsstillende nødvendige krav til kvalitetsmerking av varer.

Unge Høyres Landsforbund

70. Behov for en ny bistandspolitikk

For et konservativt parti som Høyre er det naturlig å arbeide for en positiv og fremtidsrettet utviklingspolitikk som fremmer en bedre økonomisk utvikling i verdens fattige land. Høyre vil slå fast at Norge som ett av verdens rikeste land fortsatt skal bidra aktivt til dette.

Målsettingen om å bedre medmenneskers levekår i utviklingslandene har både en etisk og verdimeessig og en praktisk begrunnelse. En positiv utvikling for verdens fattige land er i Norges egen nasjonale interesse og er forankret i medmenneskelighet som en felles verdi i en kristen og humanistisk tradisjon.

Høyre vil etablere et mer tydelig skille mellom akutt livreddende nødhjelp som ytes uten vilkår og Norges langsiktige utviklingssamarbeid med en rekke fattige stater. Høyres fokus i bistandsdebatten vil være å stille klare krav til stater som mottar norsk bistand. Det skal fokuseres på gode mål, høy kvalitet og bedre resultater. Utviklingsbudsjettene skal være langsiktige og knyttet til finansiering av godt gjennomtenkte, strategisk viktige, gjennomførbare og nyttige reformer og effektfulle utviklingstiltak forankret i landenes egne prioriteringer.

Høyre vil understreke den sterke sammenhengen mellom menneskerettigheter og økonomisk utvikling. En demokratisk utvikling skal sikre at innbyggerne i et land med fredelige midler med jevne mellomrom skal ha mulighet til å avsette ledere som ikke lenger har deres tillit, og at det kan skje en fredelig og respektfull utveksling av synspunkter om de veivalg som et land må gjøre. En demokratisk tilnærming legger til rette for bred folkelig forankring og åpenhet rundt samfunnsproblemer som korrupsjon og maktmisbruk og dermed langsiktig stabile styresett og sterke institusjoner som sikrer innbyggernes rettsikkerhet slik at utviklingslandenes økonomiske potensial blir nyttiggjort til glede for alle.

I praksis vil kjernen i en moderne vellykket utviklingspolitikk ha som formål å sikre flere mennesker adgang til markeder, både som produsenter og som forbrukere. Handel er dermed et avgjørende virkemiddel for å sikre bedre levekår i utviklingsland. Høyre vil gjennom bistandspolitikken fremme at næringslivet og privat sektor i utviklingslandene får stabile rammer og må vise samfunnsansvar, samtidig som privat eiendomsrett og offentlige midler respekteres i aktiv innsats mot korrupsjon.

Høyre mener det er behov for å styrke kompetansen i norsk bistandsforvaltning og legge langsiktige strategier til grunn for samarbeidet med utviklingslandene. Høyre vil bidra til å bedre bistandsforvaltningens effektivitet gjennom styrket koordinert opptreden fra giverlandene i Norden.

Et hovedkrav Norge må stille til land vi samarbeid med om utviklingstiltak må være at landene selv på en ansvarlig og rasjonell måte bruker landets egne ressurser til fordel for en sosialt inkluderende utviklingspolitikk før de kan forvente norske finansielle bidrag. Korrupsjon knyttet til utviklingslandenes egne midler og av bistandsmidler er må få merkbare følger for mottakerlandet.

Høyre vil på bredere basis tilby utviklingsland at ulike norske fagmiljøer med relevant kompetanse kan engasjeres på utviklingslandenes side i arbeidet for demokratiutvikling, yringsfrihet, ansvarlig næringsutvikling til beste for brede lag av befolkningen, gode miljøstrategier, rettsikkerhet og god samfunnsstyring.

Dette vil være noen av føringene for en bedre bistandspolitik:

Kampen mot korrupsjon må intensiveres.

Demokratisk styresett må utvikles.

Frie medier må utvikles og respekteres.

Antallet mottakerland må reduseres.

Relevant norsk fagkompetanse fra mange miljøer må engasjeres på utviklingslandenes side

Norske frivillige organisasjoner skal fortsatt kunne ha en viktig rolle som formidler av norsk statlig bistand

Thomas Bartholdsen

71. Forandre for å bevare verneplikten.

Høyre ønsker å slå ring om verneplikten som et viktig bidrag til den norske forsvarsevnen. At norske borgere har en plikt til å forsvare landet er en av grunnpilarene i det norske forsvaret.

I Norge inntreer alminnelig verneplikt det år man fyller 19 år, og varer ut det år man fyller 44 år. I krig eller når krig truer, kan det settes opp en krigsforsterkning som omfatter tjenestedyktige menn opp til 55 år.

Verneplikten er viktig fordi det gir forsvaret mulighet til å hente den kompetansen som til en hver tid trengs for å opprettholde forsvarsevnen, og for å gjennomføre våre utenlandsoppdrag på en god måte.

Høyre mener det er et problem at kvinner ikke kan innkalles til å avtjene verneplikten. Dagens regelverk fratar automatisk Forsvaret muligheten til å innkalle halve befolkningen til å avtjene sin førstegangstjeneste uten at dette kan begrunnes i Forsvarets faktiske behov.

Verneplikten er en viktig samfunnskontrakt mellom nasjonen og dens borgere. Det er ingen grunn til at denne samfunnskontrakten kun skal gjelde for menn. Også kvinner, som borgere i Norge, bør ha den samme plikten til å forsvare landet.

Vernepliktens funksjon er også å forankre og legitimere Forsvaret i det norske samfunn, og sørge for at Forsvaret har forutsigbare muligheter til å rekruttere et stort antall dyktige, unge mennesker hvert eneste år. Det er vanskelig å se hvordan denne legitimiteten kan opprettholdes og styrkes så lenge verneplikten bare omfatter halve befolkningen.

Høyre vil derfor:

Utvide verneplikten til også å gjelde kvinner.

Unge Høyres Landsforbund

72. Forsvaret må styrkes. Rygge flystasjon må opprettholdes som militær flybase

Den militære aktiviteten på Rygge flystasjon kan forsvinne! Man har etter forsvarsminister Faremos syn for mange baser i Norge.

Den norske forsvarsevnen er dramatisk svekket i løpet av de siste 15 år. Den politiske viljen til å forsvare norsk territorium har reelt sett ikke vært tilstrekkelig. Man har lagt stor vekt på høyteknologiske løsninger. Dette har ledet til en nedbemanning innen alle forsvarsgrener, og også en kraftig reduksjon av militært materiell. Det gjelder også luftforsvaret.

Innen utgangen av november 2011 skal forsvarsjefen gi sitt innspill til forsvardepartementet vedrørende planene for fremtidens basestruktur for luftforsvaret. Deretter skal planene legges frem for regjeringen våren 2012.

En ting er hvor de operative skvadroner skal lokaliseres, en annen er hvor man velger å legge andre tjenester og viktig kompetanse relatert til de ulike våpensystemene. Rygge er det best egnede sted for ovennevnte oppgaver av alle operative flyplasser i Sør-Norge. Nærhet til hovedstaden med sentrale institusjoner og store befolkningskonsentrasjoner, må også vektles tungt. Videre er det forsvarsmessig klokt å spre installasjonene for flyvåpenet for å redusere sårbarheten ved angrep på landet vårt.

Høyre skal alltid ha fokus på det som gir den største forsvarsevne innen gitte økonomiske rammer. Rygge har et høyt kvalifisert flyoperativt og teknisk fagmiljø, som det er viktig å opprettholde og videreutvikle.

Høyre ser også med bekymring på framtiden til Heimevernet og redningstjenesten, som i dag utgjør en viktig del av flyplassens aktiviteter.

Høyre mener at Rygge må opprettholdes som operativ flybase for å ivareta luftmaksaspektene for hele østlandsområdene.

Østfold Høyre

73. Kostnader knytt til undersøkingar, utgraving, registrering og ivaretaking av kulturminne må vera eit statleg ansvar

Det blir stilt stadig større krav frå Kulturminnevernet om undersøkingar av kulturminne. Grunneigarar / tiltakshavarar kan bli pålagt svært store kostnader til kartlegging og utgraving sjølv med mindre tiltak på eigen eigedom.

Dette medfører store og urimelege restriksjonar og gjer det vanskeleg og svært kostbart å sette i gang tiltak for å utvikle eigedomane.

Pålegg om sjakting og utgraving og seinare kostnader med analyser m.m. blir pålagt tiltakshavar, til dels ved førehandsbetaling.

Tiltakshavar har ingen moglegheit til å kontrollere eller avgrense omfanget av utgraving og analysing, sjølv om det blir gitt visse økonomiske førehandsprognosar. Dukk det opp kulturminne som ikkje er automatisk freda, ligg det på tiltakshavar å bera kostnadane med datering og utgraving for om mogleg å få frigitt området til omsøkte tiltak.

I tillegg til kostnadene kjem ein lang prosess med søknader og ventetid for å få dette til. Dette skaper så store økonomiske og tidsmessige konsekvensar for tiltakshavarar, anten det er næringsinteresser, landbruksutvikling eller bustadbygging, at det er snart ingen som vågar å prøve på nyetablering, vidareutvikling av eksisterande næring eller etablering av bustadområde.

Telemark Høgre meiner at det er i samfunnet si interesse å ivareta kulturminne og at det er staten som naturleg må bera kostnadene.

Telemark Høgre meiner det er urimeleg at tiltakshavar blir pålagt store kostnader og vil be Stortinget endre gjeldande lovverk til at Staten skal bera kostnadene med dette.

Telemark Høgre

74.Mongstad - ei løysing for både klima- og energiutfordringa.

Teknologisk utvikling er nøkkelen til å løyse både klima- og energiutfordringa verda står overfor. Noreg har som olje og gassnasjon, eit særskild ansvar for å bidra til å løyse begge. Samstundes som arbeidet pågår for å utvikle fornybare energikjelder, vil ifølge det internasjonale energibyrået (IEA), fossile energikjelder vera dei viktigaste forsyningskjeldene for energi i åra framover. Utfordringa vert difor å kombinera ei auka etterspørsel for energi, med ein reduksjon i utslepp av klimagassar.

Eit av dei fremste tiltaka for å løyse desse utfordringane, vert å utvikle teknologiar for fangst og lagring av CO₂ og realisera denne teknologien i stor skala. Teknologisenter Mongstad (TCM), er i dag verdens største testanlegg av ulike teknologiar for CO₂ reinsing i full industriell målestokk.

Det er stor internasjonal interesse for å ta senteret i bruk, og det ligg til rette for eit fruktbart samarbeid mellom internasjonale og nasjonale forsknings- og industrimiljø, og som lokal ungdom også kan få ta del i. Høgre meiner det er viktig at rammevilkåra for TCM ikkje vert satt under press.

Mongstadanlegget har all infrastruktur både for gasskraftproduksjon, Co₂ fangst og deponering, tilførsel til sokkelen, kaier for utskipping eller areal til utvikling av ny industriell næring basert på Co₂.

Det er her kunnskapsutviklingen skjer, og Høgre støtter ei utbygging frå testanlegg til fullskala rensing ved Mongstad. Fullskala reinsing må imidlertid ikkje vere eit hinder for energiproduksjon av gass også innanlands. Fleire stader langs kysten er gassen tilgjengeleg.

Nordhordland og Bergen har fleire aktørar som allereie har inngått intensjonsavtalar med Teknologisenter Mongstad (TCM) om bruk av all Co₂ dei vil fange gjennom testprosessane der. Både forskingsmiljø, investorgrupperingar og det lokale industrilaget (NHIL) har starta prosessar for å komme vidare med dette. Høgre meiner vi treng satsing og forskning for å nytta CO₂ i ein berekraftig modell. Co₂ kan bli ein ressurs for ny industriutvikling, framfor dagens modell der Co₂ er eit problem.

Også i spørsmålet om forsyningstryggleik for Bergen er Mongstad et godt alternativ. Energiverket på Mongstad er i gong og forsyner Gjøa-feltet, sjølv for halv maskin! Mongstad er allereie knytta til kraftnettet i Bergen, Nordsjøen og Europa, i tillegg vil Mongstad og Kollsnes i tida framover verta knytta til ny kraftlinje frå Modalen og Masfjorden.

Høgre ser at Teknologisenteret (TCM) som er under ferdigstilling kan verta ein viktig ressurs både for det vidare samspelet i ENØK og MILJØ prosessen på Mongstad samt i nasjonal og internasjonal kompetanseutvikling innan denne sektoren.

Høgre vil:

- ha fullskala reinsing ved Energiverk Mongstad
- jobbe for at Mongstad blir verdsleiarande både innan karbonfangst og lagring ved utvikling av Testsenter Mongstad og Carbon Capture Storage
- at gassvarmekraftverket på Mongstad skal koplatt på hovudnettet som reservekraft
- satse på forskning og utvikling knytta til bruk av Co2 i industriell samanheng.
- Etablere nye gasskraftverk der reinsing vert implementert etter kvart som teknologien vert utprøvd ved TCM.

Hordaland Høgre

75.Legg ned Direktoratet for Naturforvaltning

Høyre ønsker å omorganisere det statlige miljøbyråkratiet og tilbakeføre større råderett til det lokale selvstyre. Et riktig sted å starte er å se på DN's rolle.

DN har i stadig større grad gjennom sitt virke bidratt aktivt til at skjæringspunktet mellom bruk og vern har blitt mer betent. DN's kompromissløse verneiver har skapt betydelige konflikter mellom ønsket lokal demokratisk råderett og sentral udemokratisk overstyring. DN har i samråd med øvrig statlig miljøforvaltning tilført landets natur- og ressursforvaltning et påtrengende behov for et nytt og mer lokalt og demokratisk forankret naturforvaltningsregime.

Direktoratet for Naturforvaltning fremstår på mange måter som landets største enkeltstående byråkratiskapte trussel mot verdiskapning og en bærekraftig utvikling hvor behovet for bruk og vern balanseres.

DN er ikke en politisk aktør, men opptrer likevel med stadig viere selvtilførte fullmakter i form av konkrete inngrep og politisk ladede utfall i samfunnsdebatten. Mest graverende er det at DN opererer med virkemidler og forvaltningsbegreper som ikke hjemlet i norsk lovverk og legger disse til grunn ved inngripende vedtak som beslaglegger betydelige arealer. I praksis er dette beslutninger i strid med Stortingets vilje og norsk lovverk. Et byråkrati som opererer utenfor sitt politiske gitte mandat og fullmakt, undergraver demokratiet.

Norge har behov for en ny naturforvaltning som gir lokalsamfunnene betydelig mer innvirkning og medbestemmelse på utøvelsen av egen forvaltning og hvor lokalt selvstyre, underlagt nasjonale politiske fastsatte retningslinjer, gjøres gjeldende som førende prinsipp.

DN bidrar til å undergrave tilliten til naturforvaltningen og folks påvirkningsmulighet gjennom demokratiske kanaler. Beslutningsmyndigheten i naturforvaltningen må tilbakeføres politikken og innbyggerne på lokalt nivå.

Høyre vil derfor:

- Avvikle Direktoratet for Naturforvaltning

Subsidiært:

- Frata dets utøvende rolle og redusere det til utelukkende å fungere som rådgivende etat for MD.

Nordland Høyre